

Še enkrat četnik in velja s... vred ali v Mariboru s... njem na dom za celo leto... pol leta 20 K, za četrt leta... 10 K. Izen Jugoslavije 50 K.
 Če se pošlje na upravn... "Slovenskega Gospodarja"
 v Mariboru, Koroska cesta št. 5.
 Če se pošilja do odpovedi.
 Če se plačuje naprej.
 Telefon Slov. 220.

SLOVENSKI GOSPODAR

Udje „Krol. tiskovnega društva“
 dobivajo list brez posebne za-
 račnine. — Uredništvo: Koroska
 cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo.
 Upravništvo sprejema naročila,
 inserate in reklamacije. Cena
 inseratov po dogovoru. Za več-
 kratne oglase primeren popust.
 Nezapirne reklamacije so polnino
 vnaprej.
 Telefon št. 220.

LIST LJUDSTVU V PONKI IN ZAGREBU

25. številka

Maribor, dne 23. junija 1921.

1921. LXXV. 13.

Sporočilo Hrvatoma in Slovencem ob odhodu Jugoslovanskega kluba iz konstituyente.

Nočejo sporazuma.

Hrvatska pučka, Slovenska ljudska in Bunjevsko-šokaška stranka in njihovi podpisani poslanci, izvoljeni v Hrvatski in Slavoniji, Sloveniji, Bosni in Hercegovini, Bački in Baranjski ter Dalmaciji stoji na stališču narodnega edinstva. Zaradi tega so zahtevali, da se državna ustava kot temelj vsem ostalim zakonom sklene v sporazumu z vsemi tremi plemeni Hrvatov, Srbov in Slovencev brez preglaševanja in majorizacije, ki sama ob sebi ruši temelje ravnopravnosti in enakosti.

Dasiravno je ta naša zahteva pravična in Bogu draga, si vendar vlada g. Nikole Pašiča in stranke, ki jo podpirajo, niso resno prizadevale, da bi prišlo v ustavnem vprašanju do sporazuma s Hrvatoma in Slovenci. Mi poslanci Ljudske stranke moramo naglasiti, da smo bili ob vsaki priliki pripravljeni, da sklenemo pošten sporazum, ki bi zajamčil plemensko ravnovesje in izključil vsako nadvlado enega plemena na političnem in gospodarskem polju.

Iz tega postopanja vlade g. Pašiča smo morali z vso pravico sklepati, da njej nikakor ni za dogovor in sporazum, marveč da hoče s pomočjo služajne številčne premoči v skupščini zaglasovati ustavo in jo na ta način vsiliti Hrvatoma in Slovencem. To našo prepričanje je tem globlje, ker vlada g. Pašiča pri stvarjanju državne ustave podpirala v glavnem srbska demokratska in srbska radikalna stranka, tako da bo za ustavo glasovalo samo deset Hrvatov demokratov, ki so bili sicer izvoljeni bodisi izključno s srbskih glasovi, bodisi z njihovo pomočjo — in enajst Slovencev, bodisi so vsi Hrvati in ogromna večina Slovencev v znak protesta zapustili ustavotvorno skupščino, da ne bi bili priče pri tem zakonodajnem činu, ki očito ruši narodno in državno edinstvo.

Svoboda ljudstva in avtonomija.

Ljudska stranka se je vsikdar borila za pravico in svobodo. Ona stoji na stališču, da mora imeti svobodno ljudstvo v občini, okraju, županiji in pokrajini vlado v svojih rokah (avtonomija). Naša državna uprava in naše zakonodajstvo mora biti tako urejeno, da od najnižje upravne enote pa do najvišje vlada suverena volja ljudstva. Za to načelo so se narodni celotekeve borili proti samovolji in absolutizmu bodisi posameznika, bodisi

več njih, ki so se z nenormalnimi sredstvi polastili oblasti in nasilno vladali. Zaradi tega je ljudska stranka postavila zahtevo, da ostanejo pokrajine naše države v svojih dosedanjih mejah in da bodi na čelu vsake pokrajine vlada kot najvišji izvrševalni organ pokrajinske uprave, v vsem odgovorna saboru, ki ga bo ljudstvo izvolilo temeljem splošne, tajne, razmerne volivne pravice in ki bo sklenjal zakone o vseh tistih stvareh, ki tičejo dotične pokrajine, to je o njenih financah, pravosodju, socialni politiki, zdravstvu, prosveti in veri, prehrani, agrarni reformi, kmetijstvu, šumah in rudah, zgradbah, obrti in trgovini in notranjih poslih.

Za splošno in velike državne zakone mora biti veliki državni zbor in za splošno državno upravo osrednja državna vlada, ki bo morala na vsakem koraku popolnoma in pošteno ne samo spoštovati, ampak tudi skrbno samoupravo (avtonomijo) ljudstva v občini, okraju, županiji in pokrajini.

Kot svobodne in avtonomne smo predlagali te pokrajine: Hrvatska in Slavonija z Medimurjem s saborom in vlado v Zagrebu; Slovenija in Prekmurje s saborom in vlado v Ljubljani; Srbija; Crna gora; Vojvodina Bosna in Hercegovina s saborom in vlado v Sarajevu. Kar se tiče Dalmacije, smo rekli, da jej puščamo na voljo, da bodi ali sama avtonomna ali pa se pridruži Hrvatski in Slavoniji ali pa Bosni in Hercegovini.

Toda vlada g. Nikole Pašiča in stranke, ki jo podpirajo, hočejo napraviti tako ustavo, po kateri bo vsa uprava in vse zakonodajstvo osredotočeno v Beogradu. Tako se uvaja absolutistični režim, ki ne samo da se ne bo oziral na ljudsko voljo in ljudske želje v posameznih pokrajinah, ampak bo pod njim vsa ljudska samouprava v občini, okraju in županiji postala popolnoma iluzorna.

Poslanci Ljudske stranke vidijo v tem koraku vlade g. Nikole Pašiča ne samo kršitev demokratskih načel, ampak tudi nadvlado srbskega plemena nad hrvatskim in slovenskim in porušanje temelja naše države.

Socialna in gospodarska svoboda.

Ljudska stranka in njeni podpisani poslanci stoji na stališču, da mora ureditev gospodarskega življenja odgovarjati načelom pravičnosti in tem pravcu, da se vsakemu poštenemu in delavnemu človeku zagotovi človeka

vreden obstanek, ne pa, da bi imeli pravico do življenja in obenem do izsesavanja delavnega ljudstva tisti, ki so si na nepošten način in brez truda pridobili milijone. Po našem globokem prepričanju je vsak državljan dolžan opravljati koristno delo po svojih sposobnostih. Da se za onkrat napravi konec samovolji velikih bogatašev, da se jim za vedno prepriči izkoriščanje kmeta, delavca in obrtnika smo zahtevali, da naj nad vsimi rudarskimi, prometnimi, industrijskimi in drugimi velikimi zasebnimi delničnimi in državnimi podjetji izvršuje nadzorstvo gospodarski svet, sestavljeni iz zastopnikov podjetnikov, delavcev in konsumentov. V enako svrhu smo zahtevali, da morajo imeti delavci ne samo pravico do vpoveda v upravo in vodstvo podjetij, nego da morajo biti deležni tudi čistega dobička. Končno smo zahtevali, da se uvede po stopno splošno in obvezno zavarovanje vseh delavnih slojev brez razlike za slučaj starosti, boleznem onemoglosti in brezposelnosti.

Posebno nam je bila na srečo naš kmet in kmetijski stan. Naša zaobljuba je bila, da branimo njegova prava. Zato smo v prvi vrsti zahtevali, da ga država in celokupna javna uprava podpira in da se v zadržanih svrhu vsako leto sprejme v proračun stalna svota, da bi se na ta način naš čevni kmet rešil odiralcev in pijavk. Dalje smo zahtevali, da se v ustavi kmetu zajamči dom, najmanjši del potrebne zemlje, živine, nepremičnin, ki se ne morejo prodati ne za dolg ne za davke in končno zavarovanje za starost in onemoglost. Razen tega smo zahtevali, da država skrbi za zavarovanje proti požaru, poginu živine, škodi po toči in drugih vremenskih neizodah, ki mnogokrat poženo naše kmetijske ljudi na beraško palico. Davki težko tlačijo kmeta, delavca in obrtnika. Zaraditega smo zahtevali, da pri davčnem zakonu odločujeta poštenje in pravica. Prvič se mora premoženje kmeta, delavca in obrtnika, ki ne presega najmanjšega, v zakonu določenega dela, popolnoma oprostiti davka na dedščino. Drugič mora biti premoženje, ki je nujno potrebno za človeka dostojno življenje, prosto vsakega davka.

Splošno se mora v prvi vrsti po pravici obdavčiti bankirje in velike trgovce, a največje davke je treba na ložiti tistim, ki danes, ko milijoni nimajo skorjice kruha, žive razkošno in imajo nepotrebne stvari za življenje.

Sumska in zemljiško vprašanje (agrar) se morata po našem ustavnem načrtu tako rešiti, da bojo pravice našega kmeta popolnoma zavarovane.

Verski boj.

Stojimo na stališču svobode vesti po našem narodnem pregovoru: Brat je miš, koje vjere bio — brat je miš, naj je katere koli vere. Tode vlada g. Nikole Pašiča ne spoštuje tega načela, zato je v samo ustavo spravila določbo, po kateri se more politično vmešavati v čisto verske stvari.

Tozadevni verski boj se po krivdi sedanje vlade čimdalje bolj širi in škodo notranjega miru in reda. Tako je sedanji minister za prosveto brez vsakega razloga, na izzivalen način prepovedal duhovnikom verski pouk na ljudskih šolah in izročil pouk v tem predmetu svetnim učiteljcem, ki pa poznajo verski resnic in ki so v mnogih slučajih odkriti brezverci.

Hrvatsko in slovensko ljudstvo!

Stoječi na stališču državnega in narodnega edinstva smo bili šli v ustavotvorno skupščino, da se borimo za človečanska in krščanska prava. Naš boj je bil roč in odločen. Pod pritiskom naše opozicije in iz strahu pred ljudskim srdom, ki smo ga mi predstavljali, je morala vlada v nekaterih važnih vprašanjih socialno-gospodarskega značaja popustiti. S tem seveda ne mislimo trditi, da so s ustavo popolnoma zavarovane pravice in svoboščine kmeta, delavca in roko delca.

Od meseca decembra do danes smo si prizadevali, da se sklene temeljem sporazuma taka ustava, ki bi v glavnem zadovoljila tudi Hrvate in Slovence in ne samo Srbe.

Pred našo javnostjo in pred celim svetom smo iskreno odkrili svoje poštene namene. Zdržali smo, dokler nam je dopuščala čast in poštenje, da se nam ne bi moglo očitati od srbske strani, da ne želimo dogovora in sporazuma.

Postopanje vlade g. Pašiča in vladnih strank nas je prisililo, da zapustimo konstituyente za čas, dokler se v njej obravnava in glasuje o ustavi.

Obljubljamo pa ti, ljudstvo, da bomo po sprejetju ustave nadaljevali boj v parlamentu in izven njega tako dolgo, dokler ne izvojemo plemenske ravnopravnosti, socialno-gospodarske pravičnosti in svobode vesti.

Stjepan Barič
 Ivan Brodar
 Ira Didak Buntič
 dr. Velimir Deželič
 dr. Ante Dulibič
 Ivan Evetovič

dr. Andraž Gosar
 Josip Gostinčar
 dr. Josip Hohnjec
 Josip Klekl
 dr. Anton Korošec
 Martin Krajinč
 dr. Dominik Mazzi

dr. Nikola Mandić
 Mate Milanović
 Franc Pišek
 Vladimir Pušenjak
 dr. Marko Rebac
 Blaško Rajič
 Ivan Roškar

Anton Sušnik
 Ivan Stanovnik
 dr. Franjo Sudarevič
 dr. Janko Simrak
 Karel Skulj
 dr. Stjepan Vojnić-Tunič

Zaklad na otoku.

Iz angleškega prevle Paulus.

(Dalje.)

Pomnite, da nobeden izmed nas ne sme hoditi sam, dokler ne odjadramo! Jim in jaz ostaneva med tem skupaj, pa vzemite seboj v Bristol Jacka in Muntera — in od prvega do zadnjega nobeden izmed nas ne sme ziniti besedice o tem, kaj smo našli!

„Gospod doktor Livesey“, je resnobno dejal graščak, „vi govorite vsikdar pametno, molčal bom kot grob!“

VII.

Priprave za naše potovanje so se vleklo dalje časa, nego smo računali. Zdravnikov načrt, da se ne sme mo ločiti, je postal neizvedljiv. Moral je v London iskat si namestnika, graščak se je mudil v Bristolu, jaz pa

sem samotaril v gradu pod varstvom starega Toma, graščinskega lovca.

Kakor ujetnik sem živel, toda moja bujna domišljija je hitela preko mej časa in kraja, vodila me je na daljne prekomorske otoke in mi dala doživljati najčudovitejše doživljaje. Po cele ure sem sanjaril ter mislil na zemljevid, ki se mi je v vseh posameznostih živo vtisnil v spomin. Sedel sem pri topli peči v oskrbnikovi sobi in v duhu jadral proti našemu otoku, ga prepočoval na vse strani, brzel stoinkrat na visoki grič, ki ga je zemljevid imenoval „Daljnogled“, in užival raz njega najkрасnejši in raznolični razgled. Včasi mi je bil otok poln divjakov, s katerimi smo se borili na življenje in smrt, včasi poln nevarnih živali, ki so nas napadale. Toda niti moja najbujnejša domišljija mi ni ke-

daj narisala takih čudnih in usodnih dogodivščin, kakršne sem pozneje v resnici doživel.

V tem sanjarjenju in čakanju je minil teden za tednom.

Nekega dne pa je prišlo pismo na doktorja Livesey. Na ovitku je bilo k naslovu pripisano:

„V slučaju, da ga ni doma, naj takoj odpre pismo Tom, oziroma mladi Jim.“

Odprla sva torej s Tomom pismo in našla — ali pravzaprav jaz sem našel, kajti stari lovec je bil velik siromak, kadar se je slo za branje — te le važne novice:

„Gostilna „pri sidru“,
 Bristol, 1. marca.

Dragi doktor Livesey!

Ne vem, ali ste še doma, ali pa že v Londonu. Zato Vam pošiljam to

pismo v dveh izvodih, enega na dom — drugega v Londonu.

Ladjo sem kupil in opremil. V pristanišču leži, zasidrana in pripravljena za odhod. — Niste še videli lepše jadrnice, rečem Vam! — Otok bi jo znal krmariti! 200 ton ima, „Hispaniola“ se imenuje.

Dobil sem jo s pomočjo svojega stareca prijatelja, ki živi tukaj v Bristolu. Izredno uslužljiv človek je to. Zares tlačanil je za meno, da bi ustregel vsem mojim željam in sploh vsi ljudje tukaj so bili silno postrežljivi, ko so zvedeli, kam potujemo, — po zaklad namreč.“

„Tom!“ sem rekel in prenehal z branjem, „to-le pa doktorju ne bode všeč! Graščak je skoraj gotovo govori o zakladu!“

„No —! In zakaj bi tudi ne smel“

Kako je z agrarno reformo?

(iz govora poslanca Pušenjaka v konstituenti.)

Po prazniku leta 1919 se je počelo v novu osvobojenih pokrajinah našo državo mogoče gibanje, katerega cilj je bil, odvzeti zemljo onim, ki je imajo preveč in je sami ne obdelujejo in jo dati onim, ki zemljo obdelujejo, so poljedelci, a zemlje nimajo ali pa je imajo premalo, začelo se je gibanje za izvedbo agrarne reforme. Nobeno gibanje menda ni povzročilo toliko razburjenja kot to. Pri nobenem gibanju se ni tako nesrečno delalo preizkusov kot pri izvajanju agrarne reforme. Veliko nezadovoljstvo, ki vlada v najširših slojih ljudstva, ki nima zemlje ali je ima premalo, gre večinoma na račun agrarne reforme.

Slovesno se je razglasilo načelo: „Zemlja je božja in kmetova.“ Iz tega načela se je sklepalo, da naj ne bode lastnik zemlje oni, ki je sam ne obdeluje, ampak le oni, ki jo sam obdeluje, a nima nič zemlje ali pa je ima premalo. Nadaljni predpogoj bi se moral biti, da mora vsakdo, ki se poteguje za zemljo, imeti sredstva za obdelovanje iste, kakor tudi trdno voljo, to zemljo obdelovati, ne pa pridobljeno zemljo prepustiti njeni usodi. Od početka do današnjega dne se je delalo in ljudstvo varalo s samimi obljubami. O Božiču leta 1918 so merodajni krogi v Belgradu obljubovali, da se bo agrarna reforma izvedla do meseca marca leta 1919, a sedaj meseca maja 1921 smo menda ravno tako daleč oddaljeni od izvedbe agrarne reforme, kot leta 1918. Merodajni krogi, osebno vlada, bi se morala zavedati dalekosežnih posledic slabe, kakor tudi dobre izvedbe agrarne reforme. Kdor ima zmisel za gospodarska in socialna vprašanja, mora priznati, da se s slabo izvedeno agrarno reformo več škoduje, nego koristi. Ne smemo prikritivati, da bo agrarna reforma le tedaj narodu in državi koristila, če se bo razdeljena zemlja pametno obdelovala, če se bo skušalo kolikor mogoče veliko na razdeljeni zemlji pridelati. Ako se ne upošteva tega dejstva, bo agrarna reforma v škodo kmetijstvu, celemu narodnemu gospodarstvu, kar pa ne bo prav nič koristilo slojem, ki tako vroče hrepenijo po zemlji. Vlada, osebno pa ministristvo za agrarno reformo, bi moralo vse storiti, da se ugodni ne samo željam ljudstva, ampak tudi uvažujejo narodno-gospodarska načela.

Prvotno je vlada precenjevala agrarnoreformno gibanje, sedaj ga pa podcenjuje. Ministristvo za agrarno reformo se ni resno potrudilo doseči stvarne in gospodarski razmeram

primerne rešitve tega vprašanja, temveč se je zadovoljilo z izdavanjem naredb, ki pobijajo druga drugo, pa še do današnjega dne ni razvilo programa, po katerem hoče rešiti vprašanje agrarne reforme. Kdor pazno za to je to delo ministristva, pride nehoti do prepričanja, da zavlačuje ministristvo rešitev tega vprašanja z željo, da spravi to vprašanje z dnevnega reda.

V prehodni odredbi od 25. februarja 1919 se povdarja, da se bodo vsa velika posestva v naši državi razlagala in dala zemlja onim državljanom, ki se bavijo s poljedelstvom, a zemlje vobče nimajo, ali ne dovolj, in sicer v toliki meri, kolikor je morejo sami s svojo družino obdelati.

Z novo naredbo z dne 21. julija 1919 se prepoveduje odprodaja in obremenitev velikih posestev. V § 2 te naredb se določa obseg velikih posestev. Za Slovenijo se smatra kot veliko posestvo vsako posestvo, ki meri 75 ha obdelane zemlje ali v celem 200 ha, kar je z ozirom na Hrvaško, kjer je določeno 100 ha, oziroma 300 ha, kakor tudi z ozirom na velika gozdna posestva v Sloveniji mnogo premalo. Pri določitvi obsega velikega posestva bi se moralo jasno določiti, da ne pridejo pod agrarno reformo velika posestva, če tudi dosežejo, oziroma celo preokrajajo določeni obseg, ako so ta posestva v rokah kmetov, ki ista sami obdelujejo. Ker v naredbi ta določba manjka, je padlo pod agrarno reformo mnogo kmetijskih posestev v Sloveniji, kar gotovo ni namen agrarne reforme. Posledica tega dejstva je, da mnogo kmetijskih posestev nosi težka bremena, katera jim nalaga agrarna reforma in se ovira v gospodarstvu, kar povzroča opravičeno veliko nevolje. Nujno potrebno je, da se čimprej taka kmetijska posestva rešijo iz odvisnosti agrarne reforme in se jim omogoči neovirano gospodarstvo.

Naredba z dne 11. februarja 1920 govori o državnem nadzorstvu in državni upravi velikih posestev. Ta naredba vsebuje jako dobre določbe, pa žalibog se merodajni činitelji po tistih ne ravnaajo. Za nadzornike gozdov bi se morali postaviti strokovnjaki za gozdarstvo, za nadzornike druge obdelane zemlje strokovnjaki za poljedelstvo. Vidimo pa, da zavzemajo v Prekmurju in Sloveniji — tudi v drugih pokrajinah najbrž ni nič boljše — ta me sta ruski plemiči in vneti demokrati agitorji brez strokovne izobrazbe. Lahko si predstavljamo gospodarstvo teh nadzornikov na velikih posestvih. Skrajno nezadovoljni so lastniki teh posestev, nič manj uslužbenec, najbolj pa ljudstvo, ki se mora v gospodarskih zadevah obračati na te nadzornike. Velika posestva ne napredujejo — temveč propadajo.

Po naredbi z dne 3. sept. 1920 se daje zemlja za štiri leta v zakup. Ta

določba se lahko tolmači v tem smislu, da se še ne misli na skorajšnjo izvedbo agrarne reforme, katere zavlačevanje se mora na vsak način obsojati.

Z naredbo z dne 30. oktobra 1920 se določa, da imajo pravico do nabave drv iz gozdov, ki spadajo pod agrarno reformo, v prvi vrsti kmetje. V dokaz, kako deluje v tem smislu ministristvo agrarne reforme, hočem navesti samo eden značilen slučaj. — Kmetijsko ljudstvo, osebno v Prekmurju, kjer so skoraj vsi gozdovi lastnina graščakov, kojih posestva spadajo pod agrarno reformo, se je bridko pritoževalo, da ne dobi za kurjavo potrebnih drv, ker se izgovarjajo nadzorniki teh velikih posestev, da niso dobili pravnobnih tozadevnih navodil. Ob priliki pritožbe se je pri ministristvu izvedelo, da navedena naredba o dobavi drv velja le za Hrvaško, na Slovenijo je pa ministristvo pozabilo.

Tudi pri reševanju vprašanja agrarne reforme vidimo, da se da to vprašanje hitreje in bolje rešiti, ako bi se agrarnim direktorjem v posameznih pokrajinah prepustilo več samostojnosti z ozirom na različne gospodarske in socialne razmere, ako bi pri direktorjih in okrožnih agrarnih uradih sedelo manj juristov in več gospodarskih strokovnjakov, ako bi se kot uradniki in nadzorniki v področju ministristva za agrarno reformo nastavljali sposobni, delavni uradniki in strokovnjaki, ne pa samo uradniki in nadzorniki, o katerih se ve samo to, da so vneti pristaši demokratske struje in nič drugega.

Vinski trg.

Rob. Košar.

Poročila z vinskega trga si nasprotujejo. Enkrat čitamo v listih o padanju vinskih cen, drugič zopet o utrjevanju istih, tretjič se celo poroča, da vinske cene rastejo. Cesa se naj drži naš vinogradnik, kateremu poročilo naj verjame?

Moje misli so:

1. Kdor še ima dobro kapljico iz leta 1920 v kleti, se naj ne boji za to blago. Pri dobrem kletarstvu bo to vino prihodnje leto zrelo za buteljke in kupei ga bodo iskali z lučjo. Točenje buteljke se je v vojni in povojni dobi udomačilo in za buteljke manjka blaga. Letnika 1917 ni več na trgu.

2. Tudi vina, ki so imela kot mošt 17-19 stopinj po klosterneburgerci se ne bodo prišla v izgubo, ker se bo pomanjkanje primerno dobrega starega vina še občutilo dolgo po novem letu, čeravno bi zrastle letos prav dobra kapljica. Do novega vina še nam manjka 7 do 8 mesecev. V našem ljutomersko-ormoškem okraju, katerega imam v mislih pri teh vrsticah, je

gotovo 70 če ne 80% lanskega pridelka prodanega. Ostanek bo sigurno našel kupca.

3. Letnika 1918 in 1919 sta že redka prikazen pri naših kmetovalcih. Večinoma sta se prodala v zvezi z letnikom 1920. Morda se ležita kje pri večjih posestnikih in tedaj sta primerno dobre kakovosti. Ravno v zadnjem času se je več sto hektolitrov tega blaga razprodalo po dobri ceni.

Za sedaj se nam še ni treba bati padanja vinskih cen pri dobrem blagu. To nam svedočijo tudi najnovjši kupi, kjer se je za dobro kapljico plačevalo 26-30 K. Le slabo blago je padlo v ceni, kakor nam pravijo poročila iz Španije, Francije, Italije, Madžarske itd. Te države producirajo mnogo slabšega vina od 7-9% alkohola in trgovci in posestniki so se hoteli rešiti teh vinskih zalog ter so začeli popuščati v ceni. Najprej v Španiji, potem na Francoskem in konecno se je val padanja vinskih cen razširil tudi v Italijo in na Madžarsko. Da je tangiral tudi slabše blago v Jugoslaviji, je umevno. Ko pa so se v Španiji večinoma iznebili onega blaga, katerega so se hoteli iznebiti, je začela stagnacija vinskih cen in našnja poročila pravijo, da grede cene zopet navzgor. Išče se zopet dobro blago, kateremu cena povprek ni občutno padla.

4. Kazmere se bodo povsod, posebno pa pri nas v Jugoslaviji občutno spremenile, kakor hitro bi dobili samo srednjedobro trgatve. Čeravno smo do danes še za silo izhajali z diferenco med dohodki in stroški vinogradov postane naš položaj skrajno neugoden pri prvi dobri letini. Tedaj nastane polomija. Prvi korak je v tem oziru že podvzel Vinarski in sadiarski odsek v Mariboru, ki priredi ob priliki trgovsko-obrtnega velesajma v Ljubljani od 13. do 24. avgusta t. l. velik vinski sejem v zvezi z vinsko razstavo.

Našemu vztrajnemu in požrtvovalnemu delu pa mora tudi država priskočiti na pomoč:

a) Ona mora preprečiti vvoz tujih vin in skrbeti za neoviran in prosti izvoz domačega blaga. Posebno tisto dolgotrajno in mučno postopanje s prazno vinsko posodo, ki pride iz inozemstva, da se tukaj naobčuti in zopet izvozi, mora kmalu prenehati. Zakaj pa se v drugih naprednih državah taka posoda ne zacarini ali obremeni s kavicijo? Tam se prazna posoda na obmejni postaji ali celo v kraju nepolnitve kratkoma zžigosa (vžig) in z žigom zaznamovana posoda gre zopet neovirano nazaj čez mejo. Hitra, točna in kulantna odprava našega vina čez mejo je prvi pogoj za zdravi razvoj naše izvozne vinske trgovine.

(Tudi običajni „bakiš“ na želez-

—? je godrnjal stari Tom, „škoda za potne stroške, če bi ne smel povedati, kar je nam v prid!“

Uvidel sem, da bi bilo vsako posluševanje zastoj in nadaljeval sem branje:

„Moj prijatelj sam je našel „Hispaniolo“ in jo na zelo zvit način dobil prav po malenkostni ceni. Nekateri ljudje tukaj v Bristolu imajo sicer pomno najgrših predsodkov zoper njega. Obrekujejo ga in pravijo, da ta človek za denar vse stori in da je bila „Hispaniola“ pravzaprav njegova last in da mi jo je prodal za — smešno visoko ceno — same prozorne laži! Nobeden pa ne zanika, da je jadrnica zares dobra.

Na tej sirani torej ni bilo prav nobenih težav. Delavci so bili seveda zelo dolgočasni s svojim popravljanjem, pa nazadnje so bili vendar le gotovi.

Skrbele me je le, kako dobiti in si izbrati sposobnih mornarjev. — Kakih 20 sem jih le hotel imeti, za slučaj, veste, če bi prišlo do bojev z divjaki ali pa pomorskimi roparji. Z bridko težavo sem jih našel šest, ko mi sama sreča pripelje na pot — človeka, kakoršnega sem potreboval. Ob ladjarnah sem nekega dne postopal in čisto po naključju je prišel razgovor med naju. Zvedel sem da je bil dolga leta mornar, da ima krčmo v Bristolu, da pozna vsakega pomorščaka v mestu, da mu življenje ne suhem ne stori več dobro, ta

da bi rad dobil mesto kuharja na kaki ladji ter šel spet po morju. — Morski zrak da mu posebno dobro de in za to je tudi danes prišel semkaj ven v pristanišče.

Štašno sem bil ginjen — tudi vi bi bili — in iz samega usmiljenja sem ga koj najel za kuharja na „Hispanioli.“ John Silver se imenuje, dolgi John mu pravijo, in nego je izgubil. Pa to je priporočilo zavj v mojih očeh, ker jo je zgubil v toju za domovino, kakor mi je pravil. In še pokojnine mu ne daje! — Pomislite, v kakih odurnih časih zdaj živimo!

„Torej tako! Mislim sem, da sem našel same kuharja, toda našel sem z njim vse moštvo, ki sem ga še potreboval. V par dneh sva jih s Silverjem nabrala, samo pristno morskot sol, same žilave, jeklene pesti. Lepi ti moški kajpada niso, odurni so in divji, pa iz lice jim gleda neupogljivost, neustrašenost in drznost. Celemu brodogovju bi kljuboval s takim moštvom.

„Dolgi John je odslovil dva izmed tistih, ki sem jih najel jaz. — Pravil mi je, da sta čisto neizkušena novince in da bi nam taki ljudje v usodnem slučaju utegnili mnogo škodovati. Imeniten človek, — ta-le John!“

Kar se mene tiče, jaz se počutim sijajno in prav dobre volje sem. Jem kot volk in spim kot drevo. — Ampak popolnoma sračen bom ša le

tistikrat, ko bom slišal topotati svoje stare pomorske škornje po ladijnem krovu. Hoj, na morje! — Kaj, zaklad! Morje, sinje morje, to mi je stopilo v glavo!

Pridite, Livesey, pridite s prvo pošto! Ne izgubite trenutka, ako me imate radi!

Mladi Jim naj gre še k svoji materi po slovo, Tom z njim, potem pa oba hitro v Bristol!

(Trelawney.)

Dodatek. Mimogrede Vam še omenim, da bo moj prijatelj — tisti, ki mi je prodal „Hispaniolo“, poslal za nami pomoč in rešilno ladjo, ako bi se ne vrnili do konca avgusta in da mi je našel izvrstnega kapitana. Resnoben in redkobeseden mož je, žalibog, sicer pa zlata vreden v vsakem oziru. Dolgi John je še nekje iztaknil prav izkušenega človeka, ki bo naš prvi mornar. „Arrow“ mu je ime. Potemtakem bo moštvo naše lepe „Hispaniole“ sestavljeno po vseh mornariških pravilih, dragi doktor Livesey!

Pozabil sem Vam še povedati, da je Silver petičen človek. Na lastne oči sem se prepričal, da ima svoj tekoči račun na banki in da ga še ni nikdar prekorajil. Dokler bo potoval z nami, mu bo žena oskrbovala krčmo. Ker ni kaj posebne lepote — zamorka je! — smeja midva že izvedena samca sumiti, da utegne

* Izgovori: „Arrow.“

— seve poleg njegovega zdravja — tudi tista njegova „lepa“ žena biti vzrok, da gre izpred domačega ognjišča ven na burno morje.

(Trelawney.)

Dodatek. — Jim naj ostane za slovo eno noč pri svoji materi!

(Trelawney.)

Lahko si mislite, kako me je pismono razburilo! Cisto iz sebe sem bil, in če sem kedaj koga v svojem življenju preziral, stari Tom je bil eden tistih. Ni znal druga kot godrnjati in zabavljati. In vendar bi bil vsak njegov tovariš z veseljem menjal z njim. Toda graščak je hotel starega Toma seboj in graščakova volja je bila za nje postavljati!

Drugo jutro sva se s Tomom napotila peš k „Admiralu.“

Našla sva mater zdravo in dobre volje. Pijani kapitan, ki nam je delal toliko neprilik, je odšel tja, kjer hučobneži ne morejo več škodovati. Graščak pa je dal hišo popraviti in sobe preslikati ter nam je daroval tudi nekaj pohištva, med drugim za mater udoben, lep naslanjač. Poiskal ji je tudi dečka, ki bi jej naj pomagal in mene nadomestoval.

Ko sem zagledal tega svojega namestnika, sem se še le zavedel, da bo treba od doma. Do tistikrat sem neprestano mislil le na sebe in na čudežne ter zanimive dogodivljaje, ki so me čakali, na to pa ne, da se bo treba ločiti od matere. (Dalje prihodnjič.)

nica, mora država zatreči: on podražuje blago za tisočake, obremenjuje brez potrebe konzumenta in je sramoten pečat na licu naše Jugoslavije.

2a) Pospeševanje vinske trgovine se naj uvedejo minimalni železniški in parobrodni tarifi, kakor so že v veljavi v vseh na vinskem eksportu zainteresiranih državah. Dozvojni deficit ne pokrila množina izvoženega blaga.

2b) V naših obmejnih izvoznih vinskih centralah (za nas n. pr. Maribor) se naj s pomočjo države ustanovi večja vinska skladišča.

2c) Zunanji konzulati in trgovske agencije naj imajo v evidenci tudi vinsko trgovino. Ravno iz teh mest bi lahko prišel marsikateri koristen mišljaj za izvoz našega vina.

2d) Provenienca vin in imena vinskih krajev se mora postavno zaščititi. Vin. in sadj. odsek v Mariboru je že lansko leto izdelal tozadevni predlog ter ga vpsal poverjenstvu za kmetijstvo v Ljubljano. Upajmo, da se vsaj za Slovenijo ugodno reši do novega leta.

2e) Listi pišejo, da stojijo cene jugoslovanskemu vinu nad svetovno pariteto in da je to vzrok stagnacije vinskogaz izvoza. Cene našemu vinu tudi ne bodo padle, dokler bo kilogram krusne moke stal 14 do 16 K, dokler bodo morali vinogradniki plačevati tako visoke cene za galico in žveplo, dokler se ne bodo spremenili visoki železniški tarifi in nehale šikane carinarne in dokler bo država mnenja, da je vinogradnik najbolj pripravna davčna molzna krava. Za znižanje produkcijskih in prevoznih stroškov bo morala država nekaj storiti, ako neče, da se unliči njeno vinogradništvo. Mi vinogradniki hočemo storiti vse, kar je v naših močeh za obstoj in razvoj vinogradništva — državo pe presimo, da nam gre pri tem stremljenju na roko in da odpravi zapreke, ki leže v njenem delokrogu.

Zato moramo že danes misliti na prihodnje slabe čase in že danes moramo ukreniti vse, da se bomo lahko uspešno bojevali za obstanek naših lepih gorih. Kmalu si moramo biti popolnoma na jasnem:

A. Kaj moramo sami storiti za ugodno prodajo in izvoz naših vin;

B. Kaj moramo zahtevati od države, da stori v našo korist? (Glede prve točke naj omenim:

a) V prvi vrsti moramo gledati, da pridejamo vino kolikor mogoče dobre kakovosti. Tako blago se bo vedno iskalo in dobro plačevalo. Drugi pogoj pa je — pozna trgateg. Lani smo pre rano brali. Ako bi počakali s trgateg (seveda, kdor je imel zdravo proz-dje) vsaj do 5. ali 10. oktobra, bi dobili izredno kapljico.

Čuvajte tudi naše zlahtne vinske sorte pred šmarnico, izabelo in drugo tako manjvredno primese. Ne prašajmo vsega skup. Dosedaj res ni bilo bogve kaklega razločka v ceni med čisto šmarnico in med šmarnico pomešanin vinom zlahtnih trt, odslej pa bo drugače. Samo od dobre kakovosti našega blaga bo odvisna plodnost naših gorih.

b) Ceravno je kletarstvo v našem butomersko-ormoškem okraju in razmeroma v celi Sloveniji na brezprimerno višji stopnji kakor v drugih jugoslovanskih pokrajinah, polagajo naši vinogradniki v mnogih slučajih še vendar premalo paznje na dobro vinsko posodo, na pravilni potek vrenja vinskega mošta in na pravi čas pretakanja. Novi nasadi in njih pravilno oskrbovanje, so tverili dosedaj glavno skrb države. Danes pa bi se morala država z isto vnemo in temeljitostjo zavzeti za umno kletarstvo in nam iti na roko z vzgledi in podporami kakor pri obnovitvi vinogradov. Star in umen vinogradnik je dejal: „Kakšni je mošt — takšno je vino; vendar pa zraste mošt v goricah, vino pa v kleti.“ Z nepravilnim postopanjem v kleti dobimo lahko iz najboljšega mošta slabo neokusno vino.

c) Za ustanavljanje vinarskih združenj se narod do danes ni dotil potrebe. Nameravane zadruge tudi ne bi uspeli. S tem pa ni rečeno, da ne bi smeli že pripravljati tla za dobo, ko bo ustanavljanje vin. združenj viselo v zraku. Premišljajmo že danes to veljavno vprašanje, ker bodo morda ravno zadruge, ustvarjajoče tipična

vina njenega okoliša, zadnja rešitev propadajočega vinogradništva.

d) Pokažimo pri vsaki priliki, da raste v Sloveniji res dobro, zdravo in trpežno blago. Naj ne bo nobene razstave, nobenega večjega sejma v tu in inozemstvu, kjer se ne bi kazala naša zlahtna vinska kapljica. Izdatki se bodo bogato obrestovali. Reklama za naša vina ne sme nikdar zaspati.

Politični ogled.

Kraljevina SHS. S centralistično ustavo izgleda slaba in je še veliko vprašanje, ako bo sploh sprejeta z večino. Vladinovec zelo boli, ker je zapustil zbornico tudi naš Jugoslovanski klub. Po odhodu našega kluba iz konstituante še šteje opozicija samo 58 poslancev, vladna večina pa 205. Od Hrvatov je ostalo v konstituantu še samo 10 in to so samo taki, ki so bili izvoljeni s srbskimi glasovi. Ministrski predsednik Pašič je začel po odhodu Jugoslov. kluba loviti v svoje centralistične mreže socijalne demokrate, katerim je ponujal ministrstvo socijalne politike, a mu niso šli na limanice. Velika preglavica za vladno so pa tudi bosanski Turki, ki zahtevajo od Pašiča, da jim izplača odkupnino turške veleposesti do zadnjega beliča iz drž. blagajne, sicer grozijo z izstopom iz vlade in glasovanjem proti ustavi. E dno zvesti vladinovec so naši trije liberalci in samostojneži, ki se držijo zvesto izvoznikarskega korita, iz katerega jih pušči zajemati g. Pašič. Vsi vladni časopisi so razglašali do še pred kratkim, da bo ustava gotovo sprejeta še ta teden, in da bo slavil g. Pašič sprejem ustave dne 28. t. m. na Vidov dan na Kosovem polju v družbi svojih centralističnih podrepanikov. Sedaj pa razglašam sam Pašič, da ne bo nič z izletom na Kosovo, ker je vprašanje, če bo ustava sploh sprejeta in če, potem pa še gotovo ne tako hitro. Sedanja beogradska vlada se ukvarja z mislijo, da bi ustavo kratkomalo vsilila.

Glede Avstrije smo poročali, da se je bilo osobito po Nemškem Stajerskem razpaslo odločno gibanje za spojitve z Nemčijo in bi se morali vršiti glasovanje dne 3. julija. Na Stajerce pa je odločno pritisnila dunajska vlada in Korošci, da so sedaj odnehali od zahteve po plebiscitu za združitve z Avstrijo (seve, začasno!). Za spojitve Avstrije z Nemčijo še odločno in očitno nastopajo edino le venemci. Radi stremljenja združitve Avstrije z Nemčijo imajo sedaj Avstriji estavko dunajske in graške vlade. Na koroškem se mali volitve za deželni zbor. Pri teh volitvah so dobili največ poslancev (19) socijalni demokrate, krščanski socijalci 8, kmetje 8, Velenemci 5 in Slovenci 2.

Spor med Grki in Turki v Mali Aziji še vedno ni poravnana. Ententa obljublja, da bi spravila Grke in Turke, ako zapustijo Grki enkrat za vselej Malo Azijo.

Politična poročila.

t V St. Rju v Slov. gor. se je preteklo nedeljo zbralo veliko ljudstva na političnem zborovanju. Poslanec dr. Hohnjec je poročal o razmerah v ustavotvorni skupščini in o razlogih, zakaj so naši poslanci zapustili Beograd. Enoglasno je bila sprejeta resolucija, v kateri se obsoja centralistična ustava, ostro obsojajo slovenski centralisti, zlasti samostojno-kmetijski izdajalec slovenskega naroda, popolnoma odobrava postopanje Jugoslov. kluba, izreka zaupanje poslancem S. kmetske zveze in Ljudske stranke ter se jih poziva, naj vztrajajo v boju za avtonomijo nedeljene Slovenije, za enakopravnost vseh treh jugoslovanskih plemen in za svobodo in pravice kat. cerkve.

t Brezno ob Dravi. V nedeljo, dne 19. t. m. se je ob lepi udeležbi najuglednejših mož iz cele župnije vršil shod SLS, na katerem je poročal poslanec Vlad. Pušnjak o političnem položaju in o delu naših poslancev. Na predlog predsednika shoda se je soglasno sprejela resolucija, s katero se odobrava taktika Jugoslov. kluba in zahteva, da vodi boj za avtonomijo, socijalno-gospo-

darsko pravičnost in svobodo vesti naprej do končne zmage.

t Shod Slov. ljudske stranke (S KZ) v Celju. Komaj dober dan poprej smo zvedeli, da pride naš poslanec g. Krajnc v Celje na shod. In vendar se nas je v nedeljo, dne 19. t. m., ob 8. uri zjutraj, nabralo toliko, da je bila vrtna dvorana pri „Belem volu“ premajhna. Prišli so tudi iz sosednjih župnij: Teharja, Vojnika, St. Jurija ob južni železnici in iz Savinjske doline, največ pa iz Celja in iz celjske okolice. G. poslanec nam je jasno in podrobno razložil vzroke, vsled katerih je Jugoslov. klub moral zapustiti konstituanto, ako je hotel ostati zvesta volitvah: da brani našo avtonomijo, gospodarske pravice in svobodo vere in Cerkve. Po poročilu g. poslance, ki se ga zborovalci z navdušenim odobravanjem vzeli na znanje, smo sklenili naslednje resolucije: 1. Odobravamo odločni korak in taktiko Jugoslovanskega kluba v boju za avtonomijo ter socijalno-gospodarske pravice ljudstva. Pozdravljamo obljube, ki nam jo je dal v „Sporočilu“, da bo vztrajal v tem boju in ga tudi po sprejetju ustave na daljeval v parlamentu in izven njega tako dolgo, dokler ne izvjuje plemenske enakopravnosti, socijalno-gospodarske pravičnosti in svobode katoliške Cerkve. 2. Odločno obsojamo izdajstvo Samostojne kmetijske stranke, ki z liberalno stranko proti ogromni večini Slovencev in Hrvatov podpira plemensko nadvlado srbskega plemena nad slovenskim in hrvatskim. 3. Občinske volitve so pokazale, da imajo v Sloveniji ogromno večino avtonomistične stranke, kljub temu sestoji deželna vlada Slovenije iz zastopnikov centralističnih strank. Zahtevamo, da se deželna vlada preustroji primerno izidu občinskih volitev. 4. Zahtevamo, da se odredba eksistenčnega minima 10.000 K tudi v resnici izjava in da se dohodninski davek od 10.000 K naprej začne določati po I. stopnji, a ne kakor doslej, ko so od 4800 K zahtevali dohodnino od 17. stopnje naprej. Cenilne komisije za določanje dohodnine naj bodo javne.

Tedenske novice.

t Vsi cenjeni naročniki, ki imajo naročnino za „Slov. Gospodarja“ plačano samo do 1. julija, dobijo sedaj modri križ na ovitku in položnico. Ob enem jih prosimo, da po priloženih položnicah v najkrajšem času obnove naročnino, kajti drugače smo primorani vsled prevelike draginje ustaviti list. „Slovenski Gospodar“ stane do nvega leta 20 K, za četrt leta 10 K.

t Pozor na vozni red! Ta številka „Gospodarja“ prinaša v inseratnem delu vozni red. Čitatelji našega lista, ki se veliko vozijo po železnicah, naj ga izrežejo in dobro shranijo, ker je vozni red težko dobiti in je tudi precej drag.

p Shod SLS v Laškem. V nedeljo dne 26. t. m., po rani maši, se vrši v Laški u politično zborovanje Slovenske ljudske stranke. Poslanec g. Dav. Krajnc bo poročal o političnem položaju s posebnim ozirom na izstop Jugoslovanskega kluba iz konstituante. Vabimo naše somišljenike iz okolice, da se omenjenega shoda udeleže v častnem številu!

t Nova preganjanja. Po poročilu iz Ljubljane je posebna komisija izdelala in dne 17. t. m. izročila ministrskemu svetu načrt o „redu in radu“, t. k. zvana „obznana“, ki ne pomeni ničesar drugega, nego nov način preganjanja, kazenskega poslopanja ter točnega izvrševanja kazni zoper osebe, ki so po mnenju sedanje strahovlade protidržavne. Po določilih tega načrta se morejo kazni podaljšati do 50 let, denarne globe pa povečati do 100.000 dinarjev. Po tem novem zakonu bi n. pr. že bilo kaznjivo, ako bi komunisti razobesili rdečo zastavo.

t Novo nasilje deželne vlade proti našim domačim obrtnikom. Sedanja deželna vlada, v kateri sedijo demokrate in samostojneži, je izdala na podrejenega političnega oblastva okrožnico, v kateri naroda, da morajo okrajna glavarstva strogo zasledovati vse one domače obrtnike in rokodelce na deželi, kateri brez obrtnega lista opravljajo pri kmetih in bajtarjih popravila pri stavbah in drugih gospodarskih na-

pravah. Sama nasilja proti našemu ljudstvu na deželi. In kljub temu se še na deželo zaslepljeni, kateri grede brez drn in strn z goljuživo samostojne kmeti stranko.

t Uspehe naših poslancev si la-stijo samostojneži. Čitateljem „Gospodarja“ so še gotovo v živem spominu zahteve naših poslancev: o upeljavi davčnih knjizic (tozadevno je interpeliral vlado poslanec dr. Hohnjec), glede pomanjkanja tobaka za pipe sta zahtevala poslanca Roškar in Pišek, da se odpravi ta nedostatek. Za skrajšanje vojaške službe naših kmetijskih fantov pa se je boril naš celotni Jugoslovanski klub. Naenkrat pa je prišel pal za našimi poslanci g. samostojni Urek in vložil na vlado interpelacije za uvedbo davčnih knjizic, da se odpravi pomanjkanje tobaka po deželi in skrajša službeni rok za kmetijske fante. Sevo, g. Urek razglasa sedaj v „Kmet. listu“, da je on vse to dosegel kar so že davno izposlovali naši poslanci. Urekovo zavzemanje za kmetijske koristi je navadna izj in tatvina zaslug ter delo poslancev Jugoslovanskega kluba.

t Samostojni poslanci in Turki se polnijo žepe. Od Pašičeve centralistične ustave imajo največ profita samostojneži in Turki. Pašičevi vladi je največ na tem, da spravi za visoko ceno pod centralistični klubok ustave. Vladna večina je presneto nezadna in tega dejstva se zavedajo tudi samostojni in Turki, ki se vedno vrtijo okrog Pašiča in mu pretijo z izstopom iz vlade, ako ne ugodi njihovim nenasiljivim zahtevam. Vlada že izplačuje Turkom one milijone, ki jih je obljubila kot odkupnino za turško veleposest, samostojni poslanci pa dobivajo izvoznice vseh vrst, samo da ne zapuste Pašiča v odločilnem trenutku, ko se bo vršilo glasovanje za sprejem ustave. Pašičeve barantije s Turki in samostojneži se vršijo in izplačujejo na račun davkoplačevalcev.

t Samostojna lumparija. Liberalci in sedanji „samostojni“ trgovci Jarnovič ima v Dramljar pri Celju vinograd, katerega je država poprej imela v najemu. Ker je sedaj Samostojna kmet. stranka v viadi, bi Jarnovič ta vinograd rad prodal državi za visoko ceno, ker upa, da bi mu minister Pucelj pri tem pomagal. Ker je pa vinograd malo vreden in da bi bila kupelja bolj sigurna, je Jarnovič pisal nekemu drž. vinarškemu ravnatelju, da je v tej zadevi že govoril z nar. poslancem Drolenikom, ki mu je obljubil, da bo sedaj s pomočjo ministra Pucelja že šlo. Jasno je kot beli dan, da hoče ta slabostojna družba opehariti državo (davkoplačevalce, op. uređ.) za težke stotisočake. V dosegu svojih namenov se jim zdi doba Puceljevega ministrovanja najbolj primerena. Kakor znano, je svojčasno štajerski deželni odbor tudi kupoval in urejeval takozvane šolske ali potovalne vinograde, ki se pa nikjer niso obnesli. Cemu naj bi država nakupila Jarnovičev vinograd? Morda radi tega, ker bi se ga rad iznebil? Zares „čedne“ stvari se odigravajo za samostojnimi zastori!

t Samostojnim se odpirajo oči. Samostojni poslanci Urek, Drolenik, Mrmolja in dohtar Vošnjak v Beogradu zahtevajo centralizem in tako izdajajo slovensko ljudstvo. Njihovi dosedanji pristaši v domovini pa obsojajo centralizem in se v sejah občinskih odhodov izjavljajo za avtonomijo nedeljene Slovenije, kakor jo ima v svojem programu Slov. ljudska stranka. Tako sta izjava za avtonomijo v občini Golobin-ek (sodni okraj Sevnica) podpisala i dva samostojneža, v občini St. Vid n. Valdekom je podpisalo to izjavo 7 odbornikov, ki so bili izvoljeni na programu Samostojna, pa zdaj svojo veliko zmeto obžalujejo; v občini Razbor pri Slovenjgradcu pa 4 samostojni. — Pozdravljeni novi sobojevniki za avtonomijo! S tem, da ste se izjavili za avtonomijo nedeljene Slovenije, ste ne hali biti člani Samostojne, ki zahteva za Slovence sužnjost in tlačanstvo, — razbitost in razkosanost.

t Liberalni učitelji, ki se prelevijo v samostojneže. Kada slede navadno spomladi svojo žlinsko kozo. Pri liberalnih učiteljih pa opazamo, da stlačijo svojo prvotno politično kozo in se za silo, da skrtljejo svojo sramoto, ogrnejo s „samostojno“ halco.

Na okrajnih glavarstvih so učitelje-občinske odbornike vpisali za SKS. Sedaj bo slovensko ljudstvo gotovo kar drlo v tabor „Samostojna“, ko se vnjej nahajajo tudi liberalni učitelji, kakor so Vauda od Sv. Marjete, Gselman iz Smartina, Skrbinek iz Ptalice itd.

t Za samoupravo Slovenije so se izjavile še naslednje občine: 131. Partinje, 132. Zamarkova, 133. Pivola, 134. Selca, 135. Ormlenjak, 136. Gočova, 137. Zg. Volčina, 138. Salovci, 139. Rogoznica, 140. Sp. Volčina, 141. Selnica ob Muri, 142. Smartno ob Paki, 143. Sv. Andraž v Slov. gor., 144. Smolinci, 145. Rošpoh, 146. Bistrica pri Limbušu, 147. Malavas, 148. Biš, 149. Bišečki vrh, 150. Trnovska vas, 151. Sp. Hoče, 152. Mestni vrh, 153. Sv. Marjeta niže Ptuja, 154. Lahonci, 155. Hermanci, 156. Brebrovnik, 157. Stanovsko, 158. Poljčane, 159. Lušečka vas, 160. Zitnice, 161. Malna, 162. Sv. Jurij v Slov. gor., 163. Cezanjenci, 164. Branoslavci, 165. Šentovec, 166. Ritonj, 167. Sp. Novavas, 168. Kovacavas, 169. Sv. Tomaž pri Ormožu, 170. Bratonečice, 171. Trnovci, 172. Savci, 173. Sv. Marko pri Ptuju, 174. Raztež, 175. Gajeveci.

t Ponovno prosimo naše zaupnike, da pošljejo vsaj do dne 1. julija iz vseh občin izjave za avtonomijo Slovenije in izjave odbornikov, da so pristali Slovenske ljudske stranke.

t Tajništvo SLS v Mariboru in Celju.

t Novi župani. Za župane so se izvoljeni naši pristasi: Jurkloster Blatnik Jakob, Trgovišče pri Vel. Nedelji Filip Kumer, Terbergovci Franc Horvat, Majšperk Janez Turkuš, Poljčane Simon Prešeren, Stanovsko Ambrož, Kog Anton Borko, Jastrebec Peter Orešnik, Vódranci Jožef Munda, Drensko rebro Anton Bau, Oplotnica Anton Leskovar, Dol pri Hrastniku Anton Brinar, Sv. Krištof nad Laškim Jož. Sluga, Buče Fr. Sinkovič, Grajska vas Fr. Rezar, Presečno Mart. Vrečko, Sv. Florijan pri Sošanju Matevž Bačovnik, Dobrna Jan. Golob, Vel. Pirešica Mart. Tržan, Luče Jan. Letnar, Vel. Kamen Iv. Serbec, Lušečka vas Rober Franc, Slapčinci Josip Topolnik, Zolehnečiči Fr. Plavec, Kraljevci N. Flašingar, Krabonoh Franc Keigl, Stanelinci Lovro Vamberger, Muršček Lovro Divjak.

t Res zavedna občina! Večja občina v Slov. goricah si je pri volitvi župana izvolila mladega posestnika za župana. Odborniki so pri prvi seji podpisali izjavo za avtonomijo in izjavo, da se vsi 16 pristasi SLS. Ob koncu seje pa so si še vsi naročili „Slov. Gospodarja“. Ko dobimo še več takih stavej, jih bomo imenoma objavili v „Slov. Gospodarju“ kot vzgled vrlih naših občin.

t Koliko je verjetni „Kmetijskemu listu“? Iz Zavrča se nam poroča: „Laži, „Kmetijski list“ piše, da sta bila v naši občini izvoljena za župana in podžupana zvesta pristasa samostojnežev. K temu bi dodali sledge: Župan je mlad zmogel vrž, ki lahko zre v bodočnost in ne varava se, ako trdimo, da bo morda ravno on nekoč stopil na vrat samostojnemu zmagju. Kakšnega podžupana Troharia pa nimamo, sicer se klafi pri nas neko človeče s sličnim imenom, toda ni posestnik, ampak šprican solmaster. Samostojneži ste lahko ponosni na take stebre, na katere se opirate. Do večine ste prišli s pomočjo naših ljudi, ki so postali Judeži. Sicer pa svetujemo našim samostojnežem, naj ne hotijo na solnce, sicer bi se jim utegnulo topiti maslo na glavah.“

t Za koga skrbitjo naši ministri? Naš železniški minister Jankovič je lepo poskrbel za svoje ministere predvse. Kot bivši minister posestva je g. Velizar Jankovič odredil, da bodo dobivali vsi bivši poljedelski ministri iz državne posesti na Topčeduru pri Beogradu živila po najnižjih cenah. Kot sedanjí minister železnice pa odreja g. Jankovič, da se bodo do smrti vsi bivši naši železniški ministri vezili po državnih železnicah v 1. razredu zastoj.

t Drava dela zadnji čas silno veliko škode med Starši in Zlatočanci na Dravskem polju. Voda odnaša kar po 10 m zemlje na široko in po 100 m na dolgo. V ravnokar omenjenih krajih je resna nevarnost, da bodo časom izginili gozdovi in travniki. Seve, naša beogradska vlada ima mili-

jone za nakup turških glasov in bo izdala kar celih 20 milijonov za sokolski dirindaj v Osijeku, za regulacijo rek pa noče dati nič. Čudilo, da g. slabostojni vladinovec Kirbiš noče videti, kako mu odnaša voda domačo zemljo izpred nosa. Seve samostojna ima posiance samo zato, da zajemajo iz vladnega korita za svoj žep, drugi kmetijski trpini pa so jim deveta brigada.

t Izjava. Prepričan sem se, da zapeljuje socijaldemokratska stranka naše kmetstvo s svojimi krivimi nauki. Obžalujem, da sem bil pristasa omenjene stranke ter izjavljam, da omoj odslej v vrstah Slov. ljudske stranke. Anton Übel, posestnik in gostinčar v Starem trgu pri Slovenjgradu.

t Nove maše v lavantinski škofiji. Trije gospodje iz 4. letnika bodo darovali mesca julija svoje prve sv. maše in sicer: č. g. Breznik Janez dne 17. julija pri Sv. Trojici v Slov. gor., slavnostni pridigar č. g. Jožef Janžekovič, dekanjski upravitelj pri St. Lenartu v Slov. gor. C. g. Leber Janko, dne 10. julija v Dramljah pri Sv. Juriju ob južni žel., slavnostni govornik č. g. prof. dr. Anton Medved iz Maribora. C. g. Mak Ivan, dne 10. julija pri Sv. Jožefu nad Celjem, pridigar univ. prof. dr. Matjaž Slavčič iz Ljubljane. — Čestitamo!

t Umrla sta 17. in 18. t. m. dva vpojokana župnika naše škofije in sicer: 91 let stari Mihael Korošec, vpojokani loški župnik, ki je umrl in bil pokopan v Ljubljani in vpojokani župnik od Sv. Andreja v Belih vodah, Matija Frece, ki je živel kot penzionist in tudi umrl v 73 letu v Petrovčah. Svetila jima večna luč!

t Poroča. V Št. Ilju v Slov. gor. sta se dne 20. junija poročila Avgust Hernah, posestnik v Cersaku z Ančko Žebot iz Selnice. Nevesta je sestra tajnika SLS v Mariboru. Novoporočencema obilo sreče!

t Prekomejni promet med Mariborom in Ljutomerom so otvorili, ako ne bo onemogočilo kaj nepričakovanega — dne 20. t. m. Vlak v Ljutomer bo imel dva voza. Na vlaku se bodo nahajali naši in avstrijski železničarji ter orožništvo. Ko bo došel vlak v Št. Ilj, ga bodo zaprli in bodo spremljali vlak samo avstrijski železničarji, dočim bodo naši zaprti v vozu. Svojo službo bodo naši nastopili šele v Radgoni. Jugoslovanski poštniki ne smejo med celo vožnjo nikjer izstopiti. Vožnja bosta dnevno dva vlaka. Odhod iz Maribora ob 6. uri 11 min. in ob 12. uri 41 min. Prihod v Maribor ob 13. uri 20 min. in ob 20. uri 52 minut.

t Prekmurje v nevarnosti. Po poročilih iz Beograda bi radi naši demokrati in samostojneži spravili naše Prekmurje, ki je sedaj združeno s Slovenijo, pod kako hrvatsko oblast. Ze enkrat se je pripetilo, in sicer za časa, ko je bil mariborski okrajni glavar dr. Lajšič civilni komisar za Prekmurje, da so mu hrvatske oblasti ujele njegove orožnike in mu hotele zabraniti uradovanje. Takrat se je podalo posebno odposlanstvo Prekmurcev v Beograd, kjer so vladi obrazložili svoje zahteve, da hoče Prekmurje biti združeno s Slovenijo in ne z Hrvatsko. Vlada je to odločno zahtevalo in željo uvaževala in takratni notranji minister Pribičević je odredil, da ostane Prekmurje v slovenski upravi. Sedanja demokratska vlada je storila v Prekmurju mnogo napak in nerodnosti in se ni čuditi, da postaja naše dobro prekmurško ljudstvo vedno bolj nezadovoljno. Na opravičene želje in zahteve Prekmurcev se sedanja vlada prav malo ozira. Nastavlja v Prekmurju liberalne uradnike in učitelje, ki zasmehujejo katoliške duhovnike in druge rodoljube ter jih bližajo na pravdemokratski način. Nezadovoljnost Prekmurcev narašča od dne do dne. Vrhutega je pa začel v Budimpešti Prekmurec profesor Mikola izdajati list „Domovina“, ki je sovražen naši državi. Tega časopisa se samo v Radgoni proda nad 2000 izvodov. Vse Prekmurje je poplavljenost s tem časopisom, a naša demokratska vlada ni z ušesom ne gane, da bi zatrla razširjevanje tega lista, pač pa zatira katoliški časopis „Novine“. V Beogradu so govorili, da namerava vlada združiti Prekmurje z Medjimurjem in za ti dve pokrajini ustanoviti posebno upravno oblast, kar pa bi izzvalo veliko nevolje med Prekmurci. Vsa-

korak, ki bi bil storjen v namen, da se Prekmurje odcepi od drugih Slovencev, bi bil pogrešen in usodepoln. Vladi v Beogradu bodi povedano, da tisti, ki bi spravljali Prekmurje pod kako hrvatsko upravno oblast, bi ga spravljali v madžarsko žrelo, kajti Madžarska preži kakor kanja na pišče, na Prekmurje in Medjimurje.

t Župnik Klekl rešen iz ujetništva. Na opetovano posredovanje Jugoslovanskega kluba zlasti poslanca doktor Hohnjeca, se je dne 16. t. m. vrnil iz madžarskega ujetništva znani prekmurški rodoljub in narodni mučenik župnik Klekl. V ujetništvu se je nahajal celih 15 mesecev. Tirali so ga v senci bajonetov iz ječe v ječo, od sodišča do sodišča. Župnik Klekl je pretrpel duševne in telesne muke, ki so nepopisljive. Ves čas ujetništva mu je bilo zabranjeno brati sv. mašo. V zaporih je bil zaprt z najhujšimi zločinci, razbojniki in tatovi. Hrana je bila skrajno slaba in nezadostna in kubati si je moral sam. Perilo si je moral sam prati. V zaporih je bilo vse polno uši in druge nesnage. Ves čas ujetništva ni smel pisati niti ene-ga pisma. Vpraša se, zakaj je moral župnik Klekl prestati v 15 mesečnem ujetništvu toliko gorja? Bil je župnik v žari, ki meji na Ogrsko. Deloval je vselej za združenje Prekmurja z Jugoslavijo, vsled česar so ga Madžari smrtno sovražili. Ugrabili so ga in da se masčujejo nad njim, so ga tako dolgo trpinčili. Dolžili so ga vseh mo-gočih hudodelstev, toda dokazati mu niso mogli ničesar, čeprav je zoper njega med drugimi pričeval tudi demokrat, nek čifut iz Lendave. Uverjeni smo, da je v obeh naših demokratov tudi ta narodni mučenik naši državi nevaren element, ker ni demokrat.

t Na drž. gimnaziji v Murški Soboti se bodo vršili sprejemni izpiti v prvi razred dne 30. junija, 1. in 2. julija, vsakokrat od osmih naprej. Sprejemajo se dečki in deklice, ki so dovršili 10. leto, ali ga bodo v tekočem letu 1921. Učenci in učenke, ki žele biti sprejeti, naj se zglase te dni in v spremstvu svojih staršev pri gimnaz. ravnateljstvu ter naj prinesejo s seboj krstni (rujstni) list ter zadnje šolsko izpitičevalo.

t Strokovna pomoč večjim kmetovalcem. Nekaj odličnih letošnjih absolventov drž. vinarne in sadjarske šole v Mariboru vsteli meseca avgusta ali septembra t. l. vstopiti v kmetijsko prakso na primernih boljših posestvih ter se zadovoljuje v splošnem samo s prostim stanovanjem in hranobrezkake plače v gotovini. So stari 16 do 23 let, med njimi taki, ki ne reflektirajo na stalne službe, ampak se povrnejo na svoje domove, da prevzamejo vodstvo lastnega gospodarstva. Drugi reflektirajo na stalne službe za poznejše kjerkoli. Zanimanci za take izborne, mlade strokovne moči naj izvolijo stopiti v zvezo z ravnateljstvom navedene šole, ki prevzame brezplačno posredovanje v interesu absolventov in stvari.

t Urad krajnega komisarja za agrarske operacije za Stejersko v Mariboru se radi pomanjkanja uradnih prostorov v Mariboru začasno premesli v Ljubljano na Poljansko cesto št. 28 (Marijanišča).

t To je centralizem. Marškdo si ni prav na jasnem, kaj pomeni beseda centralizem. Pristasi naše stranke, ki se zavedajo njegovih posledic, ga imenujejo naravnost z označbo: centralizem. Slabostnejši govorijo vedno o „edinstveni državi in o narodnem edinstvu“. Pri tej priliki mislijo seveda na centralizem. Bratci demokratov pač ne morejo drugače. Centralizem pomeni osredotočenje vse oblasti na eno mesto, v našem slučaju je ta osrednja točka mesto Beograd. Za mali primer, kakšen je blagoslov centralizma, naj služí našim čitateljem sledeči dogodek: V bližini sedanje italijanske meje je 23. avgusta 1920 zapregel neki posestnik voz, da se popelje na božjo pot na Dobrovo. V bližini Vrhnike pri Ljubljani ga je dohitel človek, ki je nesel v roki zavoj. Popotnik je posestnika prosil, če sme na voz, ker je bila Vrhnika še precej oddaljena. Posestnik ga je postari kranjski gostoljubni navadi sprejel na voz. Na Vrhniki pa so nahajali carinarna. Tam so pregledali voz in našli v zavojú neznanega popotnika

tihočapsko blago. Kaj se je zgodilo? Carinski uradniki so zaplenili zavoj — voz in konja. Drugi dan so poslali vse skupaj v Ljubljano, kjer so tako pripoznali, da je voz s konjem vres krivično zaplenjen. Kljub temu pa so rekli, da obojega ne smejo vrniti prej, dokler v Beogradu ne razveljavijo zaplembe. Konja so dali posestniku-lastniku v revo, voz vreden 10 tisoč kron pa je obležal v Ljubljani na solncu in dežju. Na rešitev iz Beograda je moral ubogi posestnik čakati. Pred tremi mesci je vprašal prijatelj prizadetelega posestnika pri oddelku za krivično zaplenjeno blago, če je zadeva že rešena. Tam so mu povedali, da je zadeva že pri ministru stvu in da se čaka rešitve. Voz pa medtem razpada in preden bo zadeva rešena, bo voz popolnoma razpadel. To je tisto „državno edinstvo in enotna ali centralna uprava (centralizem)“, kateremu nas je prodala slabostojna za Judeževe groše.

t Čuden prizor v Globokem. Dne 12. t. m. je samostojni agitator Franc Kene tako dolgo izzival Hotko Jožeta, da sta se sprijela in valjala po trati kakor dva vaška fantalina. Hotko je sicer precej manjši in starejši, pa vendar po svoji gibčnosti obvladal g. Keneja, ga irtmal in mazilil po svojih in dragi volji, dokler ga niso rešili njegovi trabanti. Kaj takoga si mi in seveda tudi g. Kene, ki hoče imeti daleč naokoli vse v strahu, nismo nikdar mislili. Škoda je za Kenejeve beje hlače! Lahko jih da za zeleno zastavo globoške Samostojne, ali pa jih ohrani za razstavo Samostojne, da bo do pred širšim svetom pričale o samostojni sliki g. Keneja. Urek pa, ki se toliko poteguje za koristi kmetijskega stanu, bo moral na mesarja Pučlja go-ložiti interpelacijo, da se povrne gostinčarju škoda na travi, ki jo je odnesel g. Kene na svojih hlačah. Pri tem barbarskem dogodku bi vprašal samo še g. Ureka, ki je pisal v „Kmetijskem listu“, ko so dne 5. oktobra l. 1919 Samostojni z divjo silo nastopili proti dr. Ogrizaku, da se je edini Podvinski jokali: Kdo ima pa, zdaj je imez vrok jokati, ko je sedanjí globoški župan kot Vas trabant v Pištanju na našem žalostnem shodu tako skupil, da je šepal po Globokem? Tako se go-di prej ali slej ljudem, ki hočejo drugim po glavah hoditi.

t Izpred porotnega sodišča. Pred mariborsko poroto se je moral zagovarjati 19. letni kočarski sin Ivan Svare iz Zgornje Volčičue radi ropa 100 cigaret, katere je s silo odvezel nekemu štirinajstletnemu fantiču. Porotniki so vprašanje radi ropa potrdili. Kljub temu, da je obtoženec dejanje popolnoma priznal, so ga obsodili na 3 leta težke ječe in v povrnitev 16 K. — Vinceno Lovše, lovec v Zg. Volčičini in pokojna Antonija Malek, posestnica istotam, sta se tako neumorno tožarila, da sta eden proti drugemu naperila v petnajst letih 68 tozb. Dne 3. februarja pa je Lovše v kratkem prepriu ustrelil Malekovo v bližini meje njegovega posestva. Obsodili so ga na 8 mesecev strogega zapora. Izredno nizko kazen so mu prisodili radi tega, ker so porotniki zanikali vprašanje na umor in uboj, potrdili pa vprašanje na prestopke zoper varnost življenja. Obtoženec se je narodeč zagovarjal, da ni vedel kaj počenja, zlasti pa, da je bila puška nahasana. — Trgovskemu pomočniku Antonu Verstovšek, ki je na zviti način ukanił trgovca Sereca v Mariboru za 30 vreč bele moke, katero je prodal peku Misleju za 36.975 K., so pristmolili radi goljufije dve leti težke ječe.

t Starček samomorilec. V Brezju pri Mariboru si je dne 20. t. m. po-gnal 61letni prevzičkar Simon Bedenik kroglo v glavo in se težko ranil. Celonoc je bil brez zdravniške pomoči in šele zintraj drugega dne so ga spravili z rošilnim vozom v bolnišnico. — Vzrok poskušenege samomora še ni znan.

t Surovost v evetu. Pri Sv. Jurju ob Ščavnici nekateri divjaki ne morejo mirovati prej, dokler ne teče kri. Zrtev take neverjetne podivjanosti je postal viničar Rep na Sovjaku. Hudobneži so ga zvalili ponoči iz hiše ter ga do smrti pretapli. Nič boljše se ni godilo Mariniču, ki je je izkupil pri Sv. Duhu, kjer ga je nekdo

tako zdelati, da bo nosil posledice, če bi sploh prebilo celo življenje.

Kaj pijanost dela? Strašna noč je bila noč od 6. na 7. t. m. V Sutjevi gori je vsled neprevidnosti pijane dekletke izbruhnil požar, da ga očitvidci groznejšega ne pomnijo. V sled močnega vetra je bilo pri Sutji v nekaj minutah vse v plamenih, da niso mogli niti vse živine rešiti. Trije lepi konji in 13 svinj je zgorelo s skoraj vsem pohištvom in gospodarskim orodjem vred. Škoda je ogromna.

Truplo neznanе utopljenke so našli dne 17. t. m. pri Sv. Marku nize Ptuja iz Drave. Stara je okoli 20 let. Pokopali so jo na tamkajšnjem pokopališču. Rajbrže gre za služkinjo, ki je nedavno skočila raz maričorskega mosta v Dravo.

Hišerka zgorela. V Rošnji na Dravskem polju je zgorela posestniku K. Vratiču devet mesev stara hišerka. Ogenj je zanetil brzokone njena štiriletna sestra, ki je iztaknila vžigalico. Sosedje so komaj zabranili, da ni zgorela tudi hiša in da ni nastal velik požar.

Tatvine. V Loki na Dravskem polju so pred par dnevi ukradli neznan zlikovec med 2. in 3. uro popold. posestniku Ant. Bezjaku vse obleko, perilo, obuvale in denar. — Pri Sv. Marjeti na Dravskem polju pa so dne 10. t. m. vlomili drzni umovivci skozi okno v trgovino Anton Macuna in odnesli po zadetih g. Macuna raznega blaga v vrednosti 20.000 kron.

Tatvina lesa. Iz St. Vidu pri Ptuju se nam poroča: Orožništvo je prišlo na sled veliki tatvini lesa iz gozdov graščaka Lipita iz Turniš. V tatvino je tudi zamotan z velikim deležem milijonar gostilničar Pernat pri St. Vidu. To je oni nemškutar, pri kateremu so bili zadnji čas gospodje od okrajnega glavarstva stalni zasebni gostje.

Jugoslov. gasilska zveza v Zalcu naznanja, da imajo pravico do polovne vožnje na južni železnici in na državnih železnicah Slovenije in Hrvaške vsi gasilci v kroju, ki se nameravajo udeležiti običnega zbora Jugoslovanske gasilske zveze v Zalcu, dne 10. julija t. l. Natančnejša pojasnila daje imenovana zveza v Zalcu.

Vojna odškodnina za našo državo. Vrhovni svet v Parizu je določil, da dobi naša država 5% od Nemčije vplačane vojne odškodnine. Kot prvi obrok dobi Jugoslavija 600 milijonov zlatih mark. Naša odposlanca, ki sta se v tej zadevi mudila v Parizu, sta dne 21. junija zapusila Pariz.

Povodenj in nalivi v Bosni. — V sled velikega deževja zadnjih dni so narasle bosanske reke Vrbas, Sana, Bosna in Ukrina tako silno, da so poglavile cele okraje in doline. Cela sela in mesta so pod vodo. Povodenj je odnesla mnogo živine. Kraj Usora je pod vodo, istotako severni del mesta Sarajeva, Doboj, Banjaluka itd. Na mnogih krajih so ljudje splezali kar na krevče, da si rešijo življenje. Železniški promet je skoro docela ustavljen. Povodenj je tudi odnesla več mostov. Nesreča, ki je zadela Bosno, je zares ogromna, kajti škoda se čeni na več milijonov. Dosedaj še ni dognano, koliko človeških žrtv je zahtevala ta povodenj.

Razbojništvo v južni Srbiji. Varnostne razmere v južni Srbiji so še vedno zelo žalostne. Pred dnevi je prišlo v vas Javor 30 Hajdukov, ki so položili mnogo oseb in jih zaprli v tamkajšnje carinarnice. Oropali so tudi pošto. Po cesti je prišel nek orožnik, ki je spremljal neko ženo in njenega otroka. Hajduki so zaprli vse tri. Popoldne so Hajduki sestavili svoje „sodišče“, ki je obsodilo deset vjetnikov na smrt, baje iz vzroka, ker so rodbine hajdukov še vedno zaprte. Devet vjetnikov so ustrelili, ena oseba je obležala težko ranjena. Orožnika so stekli, mu izkopali oči in ga razsekali. Razbojniki so zagrozili, da bodo svoja grozodejstva nadaljevali tako dolgo, dokler ne bodo oblasti izpusile z zaporov vse hajduške rodbine. Žalostne razmere!

Kako se bojujejo italijanski fašisti zoper draginje? Po italijanskih mestih, kjer vlada velika draginja, vpravlajo italijanski tolovaji, takozvani fašisti, prav čuden bojni način proti vladnim in povzročiteljem draginje. V Rimu n. pr. so pozvali trgovce, da

naj čimprej znižajo cene, sicer jim še razbijejo vse prodajalne. Ker so se trgovci tega zelo ustrašili, so cene padle z brzino. Pravijo, da se ta način pobijanja draginje ne bo mogel trajno uveljaviti.

Dosedanje delovanje italijanskih fašistov. Italijanski socialni demokrati so pričeli seznan človeških žrtv, katera so dosedaj zahtevala ravno iz vrst socialnih demokratov fašistovska nasilstva in podivjanost. Od 1. januarja do 31. marca tega leta je bilo ubitih v bojih med fašisti in socialnimi demokrati 205, ranjenih je pa bilo 1144. V teh ravno kar omenjenih bojih je ubila policija 41 socialistov, ranila pa 258. Požgali in uničili so fašisti 120 delavskih domov in 240 drugih prostorov delavskih organizacij.

Novi načrti bivšega cesarja Karla. Nemško in dunajsko časopisje zatrjuje, da se namerava bivši avstrijski cesar in kralj ogrski Karel vrniti na Madžarsko na praznik sv. Stefana dne 20. avgusta. Nadalje se poroča, da so Jugoslavija, Čehoslovaška in Rumunija sklenile za slučaj, ako se bivši cesar Karel vrne dne 20. avgusta t. l. na Madžarsko, da bodo čete teh držav zasedle Madžarsko in bo bivšega cesarja Karla Jugoslavija spravila na kak dalmatinski otok, kjer bo tako zaščitovan in zastražen, da se ne bo več mogel povrniti na Madžarsko. Tozadnje priprave se baje že vrše. Ni nam znano, koliko je resnice na tej vesti.

Nemci morajo popravljati razne francoske in belgijske kraje, katere so opustošili in razdeljali za časa vojske. Stroški za popravilo teh po vojni razdejanih pokrajin znašajo za Nemce letno 160 milijard mark.

300 rudarjev zasutih. Blizu mesta Hérne na Nemškem so se v rovu „Mont Cems“ užgali treskavi plini. V rovu je bilo nad 300 rudarjev. Eksplozija je bila tako silna, da je za sulo tri nadstropja v rovu. Od zasutih rudarjev so jih dosedaj rešili samo 120 mož. Med temi je bilo 28 mrtvih, veliko število pa lahko ranjenih. Rešila dela so zelo otežkočena in se je bati, da so vsi ostali žrtve nesreče.

Kako izgleda danes v Petrogradu? Pred nedavnim časom se je vrnil iz ruske prestolnice nemški parnik in mornarji te ladje pripovedujejo kakor očitvidci, da je glavno mesto Rusije sedaj pod boljševiško vlado strašno propadlo. Lesene hiše, katerih je dovolj po mestu, se vse podirajo. Tudi zidana poslopja so v razpadu. Pristanišče je tako, da ne more nikdo reči na prvi pogled, to je pristanišče ruske prestolnice. Trgovin sploh ni, po cestah se pa plazijo raztrgani ljudje. Funct masla stane 15.000 rubljev, funt kruha pa 12.000 rubljev. Dela se sploh ne, ker je delavstvo zaposleno z vednimi punti, štrajki, poboji in ropi.

Srditi boji so izbruhnili krog Kijeva med boljševiki in ukrajinskimi uporniki. V zadnjem boju so bili boljševiki močnejši od vstašev, katere so porazili in jim ujeli njihovega atamana (poglarvarja) Stuka. Boljševiki so Stuka takoj ko so ga vjeli obsodili na smrt in ga tudi obesili.

Ruski boljševiški poglarvarji so zopet dovolili, da se smejo cerkve upravljalati v bogoslužne namene. Povsod se vračajo nazaj k cerkvi in veri, le pri nas v Jugoslaviji bi radi demokratsko samostojni samoderžni cerkve zaprli in katoliško duhovščino pa vtaknili pod ključ.

Med ameriškimi trgovci že poka. V sled padanja cen se zelo množijo konkurzi v Ameriki. Do 1. aprila 1921 se je otvorilo 4870 konkurzov s skupnim zneskom 178 milijonov 589.989 dolarjev. V istem četrtletju prejšnjega leta je bilo 1627 konkurzov s skupnim zneskom 29.702.499 dolarjev. Ta pojav konkurzov v trgovskih krogih Amerike je tolažljiv za našega kmeta, ki ima lahko up, da bo začelo romati naoben tudi veliko število naših verziških trgovcev in da se bo ublažila neznosna draginja.

Gospodarstvo. Proti zadelitvi kmeta.

(Iz govora poslanca P u š e n j a k a v konstituantu.)

Naš svoboden kmet bo kmalu prišel v večjo odvisnost kot prej, ko ni

bil svoboden lastnik svoje zemlje, prišel bo v odvisnost kapitala. Kmet so je osvobodil, a se mu ni dalo sredstev, da bi mogel gospodariti, da bi mogel napredovati. Kmet se mora zadolževati, ako hoče na svoji zemlji gospodariti. Dolgovi narasčajo od leta do leta ter dosega tako ogromne svote, da gledamo s strahom v bodočnost. V pokrajinah, ki so spadale prej pod avstro-ogrsko monarhijo, se je sicer za časa vojske izvršila razdolžitev kmetkega stanu; toda sedaj se začena kmet vnovič zadolževati, ker rabi vsled neznosne draginje mnogo denarja za nakup najnujnejših potrebščin, cena njegovim pridelkom pa nikakor ne odgovarja previsokim plačilom in pretirano visokim cenam vsakdanjih potrebščin. Treba je pravočasno vse storiti, da se zabrani prevelika zadolžitev kmetkega stanu. V dosego tega cilja treba ukreniti sledeče:

1. Na posestvih že obstoječi dolgovi naj se v določenem roku amortizirajo.
2. Zastavna pravica na kmetška posestva se vknjiži le za terjatve, ki so neodpovedljive in se morajo v letnih odplačilih najdalje tekom 60 let amortizirati.
3. Uredi naj se kmetški kredit s posebnim zakonom. Urediti se mora v zmislu potreb kmetških posestev tudi prisilna prodaja posestev.

Za ureditev kmetkega kredita naj da država potrebna sredstva na razpolago in naj ukrene vse potrebno, da prepredi preveliko zadolževanje kmetkega stanu, ker preveliki dolgovi resno ogrožajo obstoj kmetkega stanu. Naloga države pa mora tudi biti, da skrbi, da kmetški kredit ne bo predrag, da bo obrestna mera taka, da bo mogel kmet poleg obresti redno vsako leto amortizirati del kapitala.

Davka prosta žganjekuha, ustava in Samostojna.

Iz Beograda prihaja poročilo, da lažisamostojni poslanci prodajajo našo samoupravo in našo slovensko avtonomijo beograjskemu centralizmu in srbski hegemoniji za — davkaprosto žganjekubo.

Neverjetna sramota za državnega vodjo Pašiča je, da kupuje glasove za osnovno postavu, s katero naj si za dolgo časa uredijo pravico in colnost posameznih državljanov in pokrajin v državi. Vsaj tukaj bi morali delati brez podkupovanja in vsak bi moral po svoji vesti in po svojem pričanju glasovati in delati za osnovno postavu. Pašič pa je kupil najprej Turke za tisoč milijonov, da glasujejo proti svojim volicem, sedaj hoče s šnopsom olajšati samostojnežem, Judežem naše slovenske samostojnosti in gospodarsko-politične neodvisnosti da bodo s centralizmom zadržnili štrik okoli vratu našemu slovenskemu kmetškemu ljudstvu.

Kaj je z davkaprosto žganjekubo?

V letošnji državni proračun mora priti nekaj novih izjednačanj v davkih za celo državo, ker so predvidevajo zahteve in sklepi iz prejšnjega leta. Znano je splošno, da smo lani stavili predlog, da se mora žganjekuha povsod oprostiti davka, ker je oproščena v Srbiji, Makedoniji in Crni gori. Ako pa se iz finančnih razlogov pri nas ne oprosti, se mora izdelati postavu, da se žganjekuha po vsej državi enako obdavi. Ne gre pa, da bi glasom proračuna ni Slovenci in Hrvati, sploh pokrajine izven Srbije plačevali okroglo letno en tisoč petsto milijonov kron, oni pa nič. To bi bila takšna kričosa vrtele takšna neenakost, da je prav nihče ne bi zamogel zagovarjati, niti opravičiti. Gnala bi namreč ljudi naravnost v upor proti državi.

Srbijanski poslanci so sedaj izjavili, da ne morejo privoliti v obdavičenje žganjekuhe, zato je bilo čisto samoumevno, da mora priti tudi pri nas oprostitve od davka v zadevi žganjekuhe. Zelo zateleban „politik“ in „mož“ mora biti, kdor sodi druguče. Mi pravimo: Še več takšnih in podobnih neenakosti je v naši državi in te so morajo brezpogojno izgladiti in odpraviti, ali zato ni treba prodajati slovenske ljudske samouprave beograjskemu centralizmu in napraviti traj-

ne največje škoda in nesreča za slovensko ljudstvo.

„Samostojni“ so sedaj v vladi. Oni podpirajo vlado, ki si je dala dvo-mesečni začasni proračun v sodiki dvanajstin. Če ti je oni ne podpirali, bi ne smela naprej vladati, ker ne bi imela večine. Samostojni so od 1. junija naprej sami skupno z tremi slovenskimi demokrati odgovorni za vse davke, za vsa nasilja in vse krivice, ki jih imamo še na podlagi proračuna. Oni vlado podpirajo, oni to krivice trpijo, oni so nezmožni, da bi jih odpravili. Niso se hoteli in niso se zvali pravočasno pobrigati. Kako tudi! Vošnjaka davki ne trpijo, urek vleče dvojne dijete in zida za nje vilo, bivši nemškutar Drofenik pa žganjari in je prevelik kričač in klobašek, da bi se znal resno oprifei tako važnih reči.

Slovensko kmetško ljudstvo! Tvojo politično in gospodarsko samostojnost prodajajo „samostojni“ za lastno korist in za — počene groše, kajti nič drugega kakor počeni groši bo tako imenovana pridobitev davka proste žganjekuhe. Ta bi morala priti, ker obdavičenja Srbijanci niso hoteli, tako kričeče neenakosti v državnem proračunu na podlagi lanskkih sklepov in iz ozirov na državo obdržati ne bi smeli. „Samostojni“ so hlapci Vošnjakovi in Žerjavovi in so nesreča za slovensko kmetško ljudstvo.

G Guštanj. Šhod guštanske podružnice Kmetijske družbe za Slovenijo se vrši v nedeljo 26. junija po prvi sv. maši v prostorih gostilne „Balkan“. Poročal bo državni učitelj sadjarske in vinarske šole Jožef Prijol o pridelovanju sadjevca in o diščenju sodov! Clani in nečlani, ljubitelji dobre domače pijače, povabljeni! — Načelstvo.

Kmetovalci, pozor! Kmetijska podružnica Maribor in okoliš naznanja, da se bo prihodno nedeljo, 26. t. m. na zemljišču barona Rosmanita v Radvanju s Fordovim motornim plugom oralo. Ta način oranja je za nas nov; pri velikih graščinah je tu in tam uveden, ker se orje mnogo hitreje (1 oral v 1 uri), mnogo ceneje in mnogo bolje, kar dokazuje večja množina pridelka, ki se doseže vsled oranja. Za posameznega maloga posestnika stvar seveda ni, lahko pa si motorni plug nabavi zadruga, ki jo v ta namen ustanovijo posestniki ene vasi. Oranje priredi ameriška tvrdka Ford, ki motorje in pluge izdeluje ter prodaja. Začelo se bo orati ob 3. uri popoldne. Kmetovalci, zanimajte se za stvar in poldne gledat!

Na svinjski sejem v Mariboru dne 17. t. m. se je pripeljalo 248 ščitarjev in 4 koze. Češnje so bile sledeče: plemenke svinje za 1 kg žive teže od 24 K do 26 K, polpitane svinje od 26 do 27, mladi prašiči 6 do 10 tednov stari 1 komad 240 do 360, mladi prašiči 3 do 6 mesev stari komad 380 do 700 K. Mesarji so obetali za polpitane svinje za zakol 20 do 24 K za 1 kg žive teže. Cene kozam od 350 do 500 K. Kupčija je bila živahna, posebno za mladimi prašiči je bilo povpraševanje.

Uvoz živine iz Madžarske v Avstrijo. Kakor znano, je bil izvoz živine iz Madžarske poldrugo leto prepovedan, ker v Madžarski ni bilo dosedaj živine v obilici. Sedaj je pa bu-dimpeštanska vlada sklenila, da ukine to prepoved in je pooblastila ministra za poljedelstvo, da proti neznamni carini dovoli izvoz madžarske živine v Avstrijo. Kljub visoki carini in kljub visokim stroškom smo dosedaj iz naše države izvažali mnogo živine v Avstrijo in sicer po razmeroma ugodnih cenah. Ako hočemo uspešno tekrovati z madžarsko trgovino, bi naša vlada morala pred vsem znižati neprimerno visoko izvozno carino za živino in tudi neprimerno visoke železniške tarife bi morala nemudoma znižati. Le upravičeno se bojimo, da naša sedanja liberalna vlada tega ne bo storila, vsled česar bodo naši živinorejci vsled krivde vlade, v kateri sede tudi naši lažni-kmetški prijatelji, samostojneži, silno udarjeni.

Uvoz mesa v Združene države. Kljub temu, da redijo v Združenih državah (Amerika) več živine kakor v katerikoli drugi državi, so morajo meso iz drugih dežel uvažati. Lani se je uvozilo v Združene države 100.000.000

tuntov mesa. Leta 1914 je znašal uvoz 323.000.000 funtov mesa.

g Malo sena. Od vseh strani nam poročajo, da bo letos zelo malo sena. Radi tega cena senu stalno raste. Svetujemo, da posestniki skrbno spravijo tudi grenko ozir. kisló senó, katerega bodo spomladi, ko bo veliko pomankanje krme, lahko dobro prodali.

g Čebelarstva razstava v Osijeku. Hrvatsko-slavonsko čebelarstvo društvo priredi v dnevih od 26. do 30. t. m. v Osijeku zanimivo čebelarstvo razstavo. Prijavilo se je veliko število udeležencev za to razstavo.

g Tržne cene v Zagrebu. Goveje meso 20—30 K, svinjska mast 42 K, slanina 40 K, povojeno meso 44 K. Cene zelenjavi in oreščin padajo, ker je obojega veliko na trgu.

g Cene poljskim pridelkom v Osijeku. V Osijeku je dovoz pšenice nenavadno slab. Pšenične moke je malo, koruzne pa dovolj. Cena pšenici se giblje med 1040—1050 K za meterski stot. V Somboru stane meterski stot pšenice 980—1010 K, koruze 390—415 in ovsá 480 kron.

g Cene poljskim pridelkom v Pragi. V Pragi stane meterski stot prosa 220 do 225 čehoslovaških kron, rdeče detelje 550—1200, bele detelje 600—2200, švedske 600—1200, lucerne 1200—2600 K, suhe slive 700—800 in koruze 275 do 280 čehoslovaških kron.

g Cene na Dunaju. Na Dunaju stane kg ríza 46 K, kave 144 K, popra 93 K, čaja 118 K, bosanske slive 95 K in kg svinjske masti po 118 avstrijskih kron. Cene za živila so na Dunaju v občé padle.

g Hmelj. Zalec (Savinjska dolina) sredi junija 1921. V sled mrzlih noči: 10—12 stop. C., je rastlina nekoliko zaostala v razvoju, vendar je v mnogih nasadih že dospela do vrha drogov, oziroma do vrha žic; rastlina je popolnoma zdrava, je brez mrčesa in kaže obilo stranskih panog. V nekaterih golding-nasadih se vidi tudi že cvetni popki. Toplo vreme, posebno tople noči, bi kaj ugodno vplivale na nadaljni razvoj rastline. Ostanki lanske letine bi se bili lahko prodali, vendar je bila cena prodajalcem grenzka in upajo na zboljšanje iste.

g Hmelj. Zatec, dne 15. 6. 1921. Stanje hmeljskih nasadov je povoljno. V zgodaj obrezanih nasadih je rastlina dospela deloma do 1/2 visokosti drogov, oziroma žic, deloma že do vrha. Rastlina je zelo krepka in ima obilo stranskih panog. Nekaj je tudi nasadov, v katerih je dospela šele do 1/2 ali anaio čez visokosti drogov. Pozno obrezani nasadi in oni, katere je poškoval bolhač, so v razvoju zaostali. Zadnji teden smo imeli po dnevu in po noči hladno vreme, kar ni ugodno vplivalo na hmelj; vendar je vsled deževja zadosti mokrote v zemlji in bo hmeljska rastlina pri toplém vremenu zamujeno zopet nadomestila. Apis-muha in njena zalega je skoro popolnoma izgubila. — Kupčija je nekoliko oživela in tudi cene so narastle in siocr od 2000 na 2200 čehoslovaških K za 50 kg. — Konečno razpoloženje in cene čvrste.

g Les na svetovnem trgu. V Angliji so skladišča za les prenapolnjena. V lanskem letu so pokupili po zelo visokih cenah ogromne množine lesa, katerega bi se sedaj radi iznebili, ne da bi pri tem preveč izgubili, vsled česar Angleži letos ne kupujejo prav nobenega lesa. Ta sklep angleških lesnih trgovcev je hud udarec za lesne trgovce na Svedskem. Isto velja tudi za Nizozemsko, Francija čaka na les, ki ga bo dobila vsled mirovne pogodbe od Nemčije. Na Čehoslovaškem je vsled padca lesnih cen zastala vsa lesna trgovina. Na Madžarskem pa naraščanje vrednosti denarja ovira lesno trgovino. Poljska in Rumunija skušata spraviti svoj les v Italijo, isto tako Avstrija. Jugoslavija izvažá svoj les zlasti v Italijo, deloma tudi v Švice. Svica kaj rada kupuje naš trd les. Izvoz našega lesa pa ovirata strašno visoka carina in visoki železniški tarifi.

g Lesne cene v Italiji. V Milanu plačujejo deske iz Poljske po 500 lir za kubični meter, jugoslovaške pa po 320—360 lir. V Florenci stane kubični meter desek po 320—350 lir, v Neaplju po 420—460 lir. V Trstu so cene za deske precej padle, naše des

ke plačujejo po 260—320 lir za kubični meter, tesan les pa po 200—260 lir.

g Poljedelci, pozor! Razne prvo vrstne poljedelske stroje iz mirovne dobe, kot vitle, mlatilnice, žitne čistilne mlne, slamereznice, drobilna mlina, razne brane, motorne in parne stroje, koruzne sejalne stroje itd. ima v veliki zalogi tvrdka Ivan Hajny, Maribor, Aleksandrova cesta 45. Več

g Vrednost denarja. Vrednost ameriškega dolarja znaša 138%—139-nasih K. Za 100 avstrijskih K se plača 22%—23 K, za 100 čehoslovaških kron 195, za 100 nemških mark 212—215 K in za 100 laških lir 725—730 jugoslov. kron.

Orlovski vestnik.

o Orel in Orlica v Hočah priredita dne 3. julija izlet v Dolgoše k g. Maherju ob Dravi, s telovadnim nastopom. Začetek ob 3. uri popoldne. Vabimo prijatelje naše mladine k obilni udeležbi. V slučaju slabega vremena se preloži izlet na 10. julija.

o Oklic vsem, ki misljo in čutijo z nami. (Orlovski tabor v Ptuj.) Dne 31. julija bodo zavihrali naši orlovski prapori tudi po ptujskih obalah. Naši fantje in dekleta bodo pokazali ptujske mu občinstvu, da naša misel živi in uspeva. S to prireditvijo bo zrahljano v svojih gnilih temeljih zadnje nam sovražno mesto v Sloveniji. Bratje Orli in sestre Orlice se zavedajo, tega važnega trenutka v našem mladem življenju in bodo prišli polnoštevilo. Vsa štajerska orlovska okrožja (izvzemši celjsko, ki je preoddaljeno) bodo prihitela in manifestirala z nami, ki pripravljamo pot za ta dan. Zovemo in vabimo pa tudi naše ljudstvo, da pride in obhaja z nami svoj praznik. Pokazimo, da živimo in da ločemo živeti. Podrobnosti objavimo. —Pripravljali odbor za orlovski tabor v Ptuj.

o Ptujsko orlovsko okrožje priredi na praznik Sv. Petra in Pavla, dne 29. junija pri Sv. Marjeti niže Ptujá svojo letošnjo okrožno prireditev, ki obeta postati zelo zanimiva. Ob 9. uri se zberejo vsi orlovski odedki; po sv. maši se vrši orlovski tabor. Popoldan ob 3. uri nastopi telovadniki, članice in naraščaj. Po telovadbi se vrši prosta zabava, satjva pošta in tudi za srečolov je preskrbljeno. Somišljeniki, osobito mladina, udeležite se v obilnem številu!

o Ljutomersko orlovsko okrožje vabi na svojo okrožno prireditev v Križevcih dne 29. t. m. (na Petrovo). Razven okrožnih odsekov in orloških krožkov še nastopijo bratje in sestre iz Središča in Ljubljane ter salez. gojenci iz Verzeja. Vstopnina znaša za sedeže 3 din., za stojišča 1½ din. Za razna krepčila bo dobro preskrbljeno. Po telovadbi uprizori križevski odsek v svoji dvorani, že tretjič, lepo igro »Ne pričaj po krivem«. Torej na svidenje v obilnem številu!

o Izlet središkega orlovskega okrožja v Ormožu. Dasiravno je ves ta dan deževalo, dasiravno so lažidemokrati ormoški hoteli nagajati, se je svečanost orlovskega okrožja prav lepo vršila in dosegla popoln uspeh. Ob 10 uri je bila sv. maša a pridigo, katero je imel č. g. dr. Jerovšek iz Maribora; vsposobujal je zlasti mladino, da ostane trdna v veri in v značaju. Po maši je bil sprejem došlih Orlov iz Ptujá in Ljutomera. Dasiravno je deževalo, se je vendar vršil pohod po mestu, kateremu so se pridružili i ljubí bratje iz Hrvatske. Po večernicah so se podali vsi z godbo na čelu v Hardek, kjer je prepustil g. župan Hanželič svoje lepe prostore za telovadišče. Hvala mu lepa za njegovo na klonjenost in požrtvovalnost. Liberalci namreč niso dovolili domačemu prebivalstvu iz dežele, da bi priredilo veselico na mestnih tleh. Točno ob tretji uri se je pričela telovadba. Dež ni oviral niti Orlov, niti ljudstva, katerega se je zbralo lepo število. Če bi ne bilo deža, bi bil to veličasten tabor. Predsednik Orlov Ploh iz Središča pozdravi došle goste v lepih besedah; ravno tako je predsednica Orlic govorila v imenu Orlic spodbudno, odločno. Dr. Verstovšek je v uvodu svojega govora opozoril ljudstvo na postopanje župana dr. Streleca in peščice lažidemokratov, ki ne pripuste da bi se kmetško ljudstvo, ki nosi sl-

cer denar v mesto, veselilo na mestnih tleh. Govornik je zlasti poudarjal pomen orlovskih in mladinskih organizacij. Telovadba se je vršila vkljub deževnemu vremenu do konca. Obenodovali smo vrle kmetske sinove Orle, in Orlice, ugajale so nam urne vaje marljivih Orlic, Starši so ponosno gledali na svoje otroke, ko vidijo, kako se vesele z zdravo zabavo, pri kateri ni pohujšanja, temveč le razvedrilo in pošteno razveseljevanje. Omeniti moramo pohvalno še godbo, ki je spretno spremljala telovadbo in igrala pridno narodne pesmi.

Dopisi.

Jarečina. Liberalno pevsko društvo „Zvon“ iz St. Ilje je nedavno pri nas priredilo neko veselico. Ker se je zadrževalo, da bo se ves čisti dobiček porabil za uboge šolarje, so merodajni krogi pri nas „Zvonarjem“ šli na roko. Dosegla se je precejšnja svota čistega dobička. Ko pa se ta bil v „Zvonarskih“ rokah, so gospodje zamislili drug način uporabe čistega dobička. Govori se, da se bo dobiček razdelil tako-le: 60% dobi škol, 20% pevsko društvo „Zvon“ in revni šolarji samo 20%. Na merodajne činite lje stavimo vprašanje, ali je istina to, kar se govori.

St. Janž na Dravskem polju. Naši slabosto,neži so po občinskih volitvah precej razburjeni. Mislili so, da bodo zmagali v veliko večino, a je manjkalo samo par glasov, da bi imeli obe stranki enako število odbornikov. Ljudje že spoznavajo, da so jih z ekonomom in z drugimi obljubami samo le tarbali in zapeljali. Svoje jezo stresajo v novem ptujskem „Štajercu.“ V tem dopisu napadajo odbornike SLS. Ker pa jim kot liberalcem in štajercijancem „ti črni“ posebno dišijo, se obregnejo seveda tudi ob g. župnika in ob kaplana. Da jih sree viece k liberalnim advokatom, spoznamo iz tega, da so se v svoji žalosti in jezi zatekli k „Ptujskemu listu“, ki ga pišejo, plačujejo ptujski liberalci, advokati ter ptujski Irakarija. „Samostojni so opustili vsako agitacijo“, pišejo. Cela občina pa ve, koliko so se trudili z agitacijo dosedanji župan Jakob Golob, Šolar, Potočnik in drugi. Župan Jaka in Šolar sta divjala po Zlatoličju, pa obdelovala vsakega, grozila in obljube dajala, ki se bodo ravno tako izpolnile, kakor ekonomove. Se zadnji večer sta skomandirala gmajnskega župana, da je letal od hiše do hiše in zapovedal, da morajo vsi priti skupaj. Tam je župan Golob milo in sladko govoril, slikal, koliko dobrega je ljudem storil, kako hodi k spovedi, četudi ga nihče ne vidi itd. Ali to ni nobena agitacija? In koliko so Šolarjeve noge trpele na dan volitev, ker hušno bi bile biti župan. Njegov hlapec je še ob 7 uri zvečer, ko so volitve bile ob 5. uri končane, lovil volilce po vasi, Potočnik pa je po Loki letal od hiše do hiše ter ni mira dal, dokler ni vseli zvozil na volišče, tudi takih, ki še niso nikdar šli volit. Tiral jih je kakor kak kaprol svojo četo na volišče. Tako prijazen je Potočnik samo, kadar so volitve, drugače pa Ločani nimajo tega človeka v najlepšem spomnu, — saj je med vojsko bil pomočnik tistih, ki so zrnje in živad rekvirirali. Ker se Rehak ne da vpreči v Potočnikov voz, ker noče, kakor žalibog večina drugih Ločanov tako skakati, kot Potočnik gode, zato ga v dopisu napadajo, a vsi pošteni farani ga spoštujejo kot poštenega moža. Da so se slabostojneži zagledali in zaljubili v njegovo telico, to pa ni nič čudnega. Pri zadnjih volitvah so se zatelebali v Urekovo samostojno kravo, zdaj pa so zadovoljni že s telico, prihodnjie pa bodo menda s feletom. Hudo jezo imajo slabosto,neži na Sabernika in Čebaja iz Rošn'ce, ker sta spoznala hinvasko Samostojno, ki je samo vprežna živina za liberalne kapitaliste. S svojim nastopom zoper delavce in siromake je Samostojna pokazala, da to ni ljudska stranka. En samostojnež je rekel celo, da vidi rajši psa na dvorišču, kot siromaka. V Samostojno spajo „kmetiki“ gospodje, n. pr. Stefan Dobnik, kak liberalen krčmar ali veriznik in oduher; poščen kmet, zaveden delavec ali manjši posestnik ima pa svoj prostor edino le v krščanski ljudski stranki. Če govorite o zaslugah za občino, vam svetujemo, da ste

tih, ker bomo sicer spravili na papir „zasluge“ slabostojnih odborakov, pa vam te „zasluge“ ne bodo v čast! Vagrozite v svojem dopisu, da še nudi drugi pridejo na vrsto, da jih bote obrekovali in o njih lagali. Mi se tega veselimo ter vam pravimo le hitro delajte, mi že komaj čakamo, potem pridete vi na vrsto! Svet se bo čudil, kako značaji so naši ljubí „slabostojneži.“ Torej na svidenje, tega dvoje se mi ne bojimo. Se enkrat prosimo: to naprej in hitro! — Vaš prijatelj!

Sv. Duh na Stari gori. Veličastna je bila telovska procesija 12. t. m. Toliko ljudstva že dolgo ni bilo na prijaznem hribečku. Kakor navadno, se se občine tudi letos kosale med seboj, katera bo lepše okrasila procesora, kjer se je ustavljala procesija. Kdor se ni videl teh okusno in bogato okrašenih telovskih oltarjev, si ne more predstavljati, kaj zmora ljudska umetnost. Največ pozornosti je zbudila mlada četa postavnih Orlov in bratá Orlov, ki so topot prvič javno nastopile v ličnih krojih. Naj se še dajo kaj videti!

Dobrna pri Celju. Oče Blaže doživljajo vedno huše grand-polomije. S kako težavo so spravili skup svojo kandidatsko listo. Potem pa se to odpadanje od kandidature. Da, da, potapljajočo se barko še miši rada zapuste, pameten človek pa tudi. Trije kandidati so sami od sebe odstopili, osam pa jih je pozneje z nevoljo prepovedalo, da jih oče Blaže kandidirajo. Tazek je bil boj z okrajnim glavarstvom v Celju, ki nam je k volitvam poslal komisarija, a doseglo se je. Kako nekaj zabavno-zdravega je bilo gledati, kako so se samostojnim agitatorjem vesili nosovi, ko so zjutraj slovesno vprito volilcev čitali odstopivše kandidato. Zda so videli, da bo menda res vsó njihovo delo zastoj. Kajti mučilo se se zelo. Svoj lažnjav agitacijski list, ki naše može imenuje „vojno priganjače“, so raznesli po celi fari v vsako hišo in sicer — po noči. Kjer se nise upali blizu hiše, spravili so te letake in „Kmetijski list“ v hlev in v svinjake. Tudi pri znani Peškovi hiši so odložili svoje tiskane laži v hlev k kravi. To je dekleta tako razjezilo, da so Samostojno dobro osramotile. Na vezale so „Kmetijski list“ kravi med roge, na vsak rog letak in prignak kravo na volišče: Kaj hočete s kravo na volišču, da ste jo poklicali? Ali ženimate med ljudmi nič več volilcev, da kličete kravo na pomoč? Ali bodo zdaj krave imele volilno pravico za Samostojno, ko so jo ženskam vzeli? V tem smislu so izpraševale dekleta v splošnem smehu vseh navzočih. Potem so jih še natrobile agitatorjem takih, da so se kar grizli sramote in se krava se jim je smejala. In res je bil izid volitev za Samostojno sramotna grand-polomija. Nazadovaj so od zadnjih volitev za 11, daš so imi zdej pomagali socialdemokrati in liberalci. Ni čuda, da je očeta Blaže ta grand-polomija tako razjarila, da je javno ustmeno in pismeno opsoval do načega g. kaplana. Ali si hoče pripraviti še večjo polomijo, ki bo prespravila dosedanjo, nam ni znano. Rečemo vam le še to-le: Oče Blaže, če se vi hvalite rekoč: „40 jih imam, ki jih ni nihče premotil, in to ni malo“ vam povemo, da jih imamo mi 216, ki jih ni nihče premotil in to je veliko! Sicer pa smo prepričani, da nam v kratkem postrežete s kako novo polomijo, kajti te se kar vrstijo, kjer ste vi, oče Blaže. Ljudje pa gledajo to začestnosmešno igro in njegovoga junaka in vsak poščen Dobrnčan si želi, da bi kmalu gledal — zadnje njegovo polomijo.

Anton Peva:

O jetiki goveje živine.

Na lanskem ljubljanskem živinorcjskem posvetovanju se je omenjalo, da je med kravami v Prekmurju 70—80% jetičnih, kljub temu, da se živina tam razvija v ugodnih življenjskih razmerah, oziroma prebije znaten del svojega življenja na prostem, v svežem zraku. Koliko je tuberkuloze (jetike) med govedo v drugih pokrajnah Slovenije, ni vedel nikdo povedati; vendar bi bilo tudi za njo doznati čimprej zanesljive podatke s tem, da se vsopovsod krpelje redno tuberkulizirane (cepjenje proti jetiki) vseh plemenških krav (živali).

Tuberkuloza (jetika) je tih, zamajna manj vidna, zato pa tem bolj nevarna bolezen za govedo, ki more živinorejca pripraviti ob ves gospodarski dobiček pri živini in mu polagoma uničiti celo čredo. Posamezne države so že pred desetletji izdale zakone, po katerih mora vsa tuja (uvožena) in po možnosti tudi vsa domača plemenska goved biti preizkušena na določenih razkuževalnih postajah s tuberkulinom (sredstvo, s katerim se dožene jetičnost živali) in se šele na to odda živinorejcem. Tudi na živinorejcem posvetovanju se je sprejel predlog vsjega živinozdravniškega nadzornika Korošeca, da naj se k liceniranju bikov pridruži še njih tuberkuliniziranje — predlog, ki se od mnogih zaenkrat še omalovažuje, deloma zaradi tega, ker še ne proizvajamo tuberkulina po zmerani ceni v lastni državi, — ki pa ostane kljub temu skrajno, dalekosežne važnosti; njega omalovaževanje se zna kedaj drago maševati in nam povzročiti občutno gospodarsko škodo.

Če dobimo eno jetično žival v hlev, to ista posredno ali neposredno okuževala druge živali. Tuberkuloza se med govedo prav hitro prenaša; na oči tega ne opaziš, ker ostanete na sebi in teh bacilov (glivice, ki povzročajo bolezen) včasih dolgo časa ome-

jeno samo jeden prostor le na jednom mestu telesa in šele tuberkulin nam pove, ali je žival že okužena, ali še ni. Okužena žival prav lahko vzdrži krajšo dobo pitanja in zvemo, da je bila jetična šele, ko jo zaklano živinozdravnik ogleda; okužena krava še dolgo časa molze nezmanjšano množino mleka, ki v sestavi čisto ni videti prav nič izpremenjeno, le da izločuje bolj ali manj znatno število bacilov v mleku in v odpadkih, vsled česar se okuži sesajoče tele in čisto tudi otrok, ki tako mleko uživa; okuženo tele se v prvi mladosti morebiti prav lepo razvija in šele v poznejši dobi začne nenadoma hirati, ali pa tudi zastane v razvoju že v prvi mladosti. Med plemenskimi živalmi, ki jih ohranjamo kot stebre naše črede v hlevu mnogo let, je redno tuberkuliniziranje nujna potreba; za krave, katerih mleko se prodaja v mestih in delavskih središčih za konzum v svežem stanju, bi bilo redno tuberkuliniziranje za koutim potom predpisati.

Tuberkulozna goved predstavlja stalno nevarnost okuženja za človeka, in ne samo za živino; vsako omalovaževanje potrebe rednega tuberkuliniziranja je smatrati kot greh nad vso človeško družbo. Bacil živalske in bakterijske jetike si nista sicer povsotom enaka, vendar sorodna in je do-

kazano, da more prvi povzročiti okuženje (jetiko) tudi pri človeku; čim slabotnejše je oseba, tem lažje nastopi okuženje. zato bodo vsikdar zbučni na jetiki dojenčki (otroci), ki so prisiljeni uživati mleko jetičnih krav, ki izobujejo primerno število bacilov v mleku vsikdar, čeprav nimajo tuberkuloze že naravnosti v vimenu. Sicer pravimo, da se človek največ okuži z vdihavanjem posušenih bacilov, ki jih izločujejo na eden ali drugi način ljudje s jetično jetiko; danes se mnenje zdravniških veščakov boljbolj nagiba k pripoznanju, da tudi človek lahko dobi pljučno jetiko skoz prebavne organe, kakor je to primer pri prašičih in opicah in ne le vsled vdihavanja. Marsikdo, ki mora vsled jetike že predčasno skleniti svoje življenje, je nosil v sebi naselbino teh bacilov že od prve mladosti, ko je kot dojenček moral uživati običajno nezadostno prekuhano tržno mleko, ki prav čisto vsebuje tudi nekoliko bacilov jetike, bodisi da je jetična krava, bodisi da ima opraviti z mlekom jetična oseba.

Pašništvo in sveži zrak v pravilno zidanih hlevih ovirata hitro širjenje jetike med živino. Ta dva činitelja ni prezreti, marveč njih veliki pomen za zdravje živine vsikdar uvaževati; vendar sama ne opravita nič, ako se jima ne pridruži še redno tuberkuli-

niziranje plemenskih živali. Danes nimamo še nikakih zanesljivih preglednih podatkov o tem, koliko ljudi ali živali se le okužilo z jetiko vsled slabega zraka, oziroma vdihavanja posušenih bacilov, in koliko skoz prebavne organe; r. n. zdravniki in živinozdravniki trdijo, da nastane okuženje največkrat vsled vdihavanja, m. o. g. zoper trdijo, da nastopi okuženje enako često skoz prebavila; v praksi je enako upoštevati obojne možnosti okuženja, nuditi živini pašnike in zdrave hleve, ter preprečiti obenem, da bi se teleta in druge mlade živali ne okuževala potom uživanja nepasteriziranega miaka tuberkuloznih krav (mater), oziroma krav, ki reagirajo na tuberkulin. Najvažnejša zahteva za bodočnost naše živinoreje bi bila, da bi se čimprej mogla enkrat tuberkulinizirati vsa naša plemenska goved in bi take prišli do zanesljivih preglednih podatkov o stanju te bolezni v posameznih delih Slovenije; na te podatke se morejo naslanjati nadaljni oblastveni ukrepi glede zatiranja bolezni ter glede uvoza in izvoza plemenske živine — kajti le zdrava žival more nuditi največji gospodarski užitek in le zanesljivo zdravi živali pristojta najvišja — plemenska vrednost.

Inserati v Slov. Gospodariu imajo največji uspeh, ker je najbolj razširjen tednik!

Iz Havre v Ameriko samo šest dni
Edina najkrajše črte prek Havre, Cherbourg in Antwerpen v Newyork. — Vorne liste in zadovna pojeanja izdaje edina koncesijonirana potovalna pisarna
Ivan Kraker
v Ljubljani,
Gospodarska (prej Marije Terezije) c. 18, 6-12 (Kotice) 33

Malinovec
zajamčeno naravno blago
Kisla voda
Regalki Tempel, Styria, Donati vreleci
Specerijsko blago
kavo, riž, sladkor, milo, mast itd.
najcenejše pri
Frece & Plahuta
OELJE, Aleksandrova (kolodvorska) cesta 7.

SUKNO
volno, cefir, tiskovina, platno, čevlje, klobuke, modne in galanterijsko blago iz najboljših inozemskih tovarn v velikanski izbiri in po čudovito nizkih cenah kupite samo v veletrgovini
R. Stierneckl, Celje št. 300.
Ilustrovani cenik s 1000 slikami se pošlje besplatno. 174

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
Stolna ulica št. 6.
Obrestne vloge po 4% in 4 1/4%
Daje posojila na vknjižbo ali poročstvo. Stroški so neznatni, ker oskrbi zavod vknjižbo brezplačno.
Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama.
Za varnost vlog jamči rezervni sklad, založen v vinogradnem posestvu, v hiši in stavbiščih na najlepšem prostoru v Mariboru. 159

Izlet
v planine je najboljše razvedrilo. Vsakdo rad porab svoj prosti čas, da se poda
na
gore. Da pa izve, kam in kako bi izletel, naroči naj nemudoma „Planinski koledar za leto 1921“, ki se ga dobi s poštno vred za 21 kron pri »Založništvu v Mariboru, Krekova ulica 5/1« ter je čisti prebitek namenjen za kočo
Korošico
pod Ojstrico (1897 m).

Izjava.
Podpisana Terezija Špiadler, posestnica v Selnici ob Muri obžalujem, da sem brez poverda obdolžila Antona Lubi, posestniškega sina od istotam tatvine purana, proklidem svojo obdolžitve ter se zahvaljujem, da je odstopil Anton Lubi od tožbe. Zavežem se vse tozadevne stroške poplačati.
Maribor, dne 14. junija 1921.
453 Terezija Špiadler.

Klobuke, čevlje, obleke, perilo, dežnike, tržne torbice
in razno galanterijsko blago kupite najceneje pri tvrčki
Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

KILNE PASE
proteze za noge in roke in druge stroje proti telesnim poškodbam, trebušne obveze, suspenzorije, berglje, podloge itd. izdeluje izvrstno in dobro staroznana izdelovalnica vseh bandaž
Franco Podgoršek, bandadžist, Maribor, Slovenska ul. 7.

Društvena naznanila.
Občni zbor cerkvene stavbe družbe v Slov. Bistrici se vrši dne 8. junija t. l. ob 8. uri popoldne v župnijski dvorani. Če bo nezadostna udeležba, se vrši pol ure pozneje pri vsakem številu udov. 462

Vabilo na občni zbor posojilnice in hranilnega društva pri Sv. Emi, registrovane zadruge z neomejeno zavezo, ki se vrši 26. junija 1921 v posojilniških prostorih ob 4. uri popoldne. Dnevni red: 1. Poročilo načelnika in nadzorstva. 2. Odobritev rač. zaključka za l. 1920. 3. Volitev načelnika in nadzorstva. 4. Slačajnost. 461

Guštanj. Podružnica Kmetijske družbe za Slovenijo v Guštanju priredi v nedeljo, 26. junija, ob 9. uri v prostorih Tolstovrške šole poučbni shod ki je priložnost za vse, ki se zanimajo. Predaval bodo dr. učitelj za sadjarstvo in vinorejstvo g. Jos. Priol. O priložanju sadjevca. Povabljeni tudi posestniki in posestnice iz Kotlji in Prevalj. 435

MALA NAZVANILA.
Zahvala.
Najprirodneje zahvalo iskrekava vsem občinskim odbornikom naše lepe občine Rečica, za namo izkazano naklonjenost. Dasi nevrčna te časti, vendar kar bo v najljubih močeh mogoče, si bova prizadevala vsakega v vsakem ostru sadovoljiti. 480
Marko Blekač, Senica Januš, župaa, namestnik.

Oklic. Išče se v neki stavbi puščinski sadri naslov Antona Grašič, ki je bil l. 1894 kolektar v St. Veit an der Glan na Koroškem. Za posredovanje njegovega naslova plača 200 K dr. Ivo Benkovič, odvjetnik v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6. 1-2 465

Iz čehoslovaške
tkalnice ravnar došlo: Posteljina, lepo pisana 78 cm široka 1 m 88 K, 130 cm široka 1 m 63 K. Inlet, roza 120 cm širok 1 m 78 K. Platno, domače, pristno za rjuhe ali prtice 148 cm širok 1 m 180 K. Namizni prtji, beli in barvani, s in brez franž, široki in dolgi 150 cm, 1 komad 160 do 200 K. Enaki prtji 150 cm široki, 200 cm dolgi 1 komad po 200 do 280 K. Lancus brisače po različnih cenah. Ena jedilna lanena garnitura kot 1 namizni prt in 6 servijetov v različnih cenah. 1 slamača pristna 180 K, 1 cajk h'še 140 do 260 K. Zenske nogavice 1 par 20 do 45 K, Obleke za dečke od 8 do 9 let 240 do 380 K, 1 tridsins zimnica (matraca s afrikom 360 K, 1 zimnata podloga (Drahtmatra) 865 K. V zalogi večja izbira hlačevine, plavotiska, belega platna, itl. Vsekovratne vrvi, kot za cerkvene zvonove, splave (flose), seno, dvigala in perilo, konjake strange, ujade.
Alotzij Čmizšek, Maribor, Glavni trg 6. 428

Prodaja konj.
Vešje število konj se v pari ali posamezno proda. Na ogled so v meštiki opekarni v Mariboru vsaki dan od 6. do 18. ure. Med njimi se nahajajo lepi tovarni, kakor tudi jahalni konji polno krvi. Interesenti naj se ogledajo v omenjeni opekarni ob sgoraj navedenem času. 3-3 418

Tri vozove, nove, lahke kot Bejak, korak na Tosa št. 8 pri Mariboru. 3-3 407

Gostilna s posestvom na borskem okraju. Velika nadstropna hiša s gostilniško opremo, velikim gospodarskim poslopjem, ob drž. cesti in železnici, dve uri od Maribora, šest ure od žel. postaje, 14 orlov zelo rodovitne zemlje, mal vinograd se radi bolezni lastnika takoj proda. Naslov pove iz prijateljnosti. Tajništvo SLS v Mariboru, Cirilova tiskarna. Priložiti je znamko za odgovor. 447

Pohišstvo raznovrstno in drugi predmeti so vsled odpotovanja poceni prodajo Maribor, Baslagova ulica 4, vrata 2. 449

Pozor! Proda se po cenah omara za led s štirimi vrati Mixar Vošič, Slovenska ulica št. 86, Maribor. 450

Pozor! Proda se po cenah ključavnarsko orodje. Maribor, Slovenska ulica št. 3. 451

Mlatilnica 4 konjske moči, na vodo ali motor, nekaj obrabljena, se takoj po cenah prodaja. J. Pfeifer, Hoče. 468

Nova hiša dre nalstropna se proda v Mariboru, Smetanova cesta 50, ima 11 sob, 11 kuhinj na zdruavi solnični legi. Več se izve pri Antonu Vrabi, pošta Križevci pri Ljutomeru. 1-6 464

Nov stroj se proda za nojavice tkati (plesti) čisto v dobrem stanju za ogledati je pri Antonu Vrabi, p. Križevci pri Ljutomeru. 1-6 468

Malo posestvo so proda, vsega skupaj 3 orala zemlje, 1 in pol orala vinograda, drugo so njive in 1/2 orala lepi les, hiša je tudi v dobrem stanju. Ogledati se je v Vosku št. 183, blizu Sv. Trojice v Slov. gor. pri Leopoldu Kosar. 459

Toporišče vsakovrstno kakor za sarkire, krampe, kladiva in lopate, izdeluje in poplija Jofef Matjas, kolar, Brezno. 457

Voz, mlatilnico, peč in želar-Petak v Braclavcih št. 47, pošta Moškanjci. 459

Opokarna v Račju prodaja najceneje zaresno in drugostrešno opoko, sidake, cevi za dresanje najboljšje vrste. 3-3 409

Naročajte naše liste!

Rafija, najboljša kakovosti, nite detaljno seme za sejanje med njdo v avgustu, da spoznaš najboljšo klaso. Prašek za svije v vročem poljetju zelo potreben za svije, lipo krušno moko, naj-nejše pšenično moko, polento, sladkor, kavo, potrolej, bučno olje, olivno olje in vse specializirano blago po skrajno nizkih cenah pri-parača se nad 50 let obstoječa trgovina specializirana blaga in trgovina v semeni Ivana Sirk, Maribor, Glavni trg. 8-8 430

Glasovir, se prodaja, kisto v dobrem stanju. Za ogledati je pri Antonu Vrabl, pešna Krišavei pri Ljutomeru. 8-8 415

Posestvo, mliz, gostilna, električna razsvetljava, električna razsvetljava, 1 in pol orals travnik, na prodaj v Feldkirchenu na Gorah Stajerskem. Natančnejša pojasnila daje Frančiška Karner, Rada - Lipica pri Velikova, Koroška. 2-3 480

Mizarska obrt! Vselej smrti sproga dan v va-jez dobro vpeljano mizarsko obrt v vsem orodjem v lepi, svetli in prostorni delavnici v trgu Vojnik pri Celju. Ana Novak. 1-2 481

Pozor! Vsakovrstni polje-deljski stroji, mi-rovna roba, dospeli od prvovrstnih čehoslovških ter avstrijskih tovar-ov. Posebno priporočam k nakupu: vitlo, vsakovrstne mlat-tilnice, žitne čistilne mlize, trijerje ali žitne odbiralnike, slamoroznice, sadne in grozdne mlize, drobilne mlize, travniške in njivne brane, gnojnične črpalke, vodovodne cevi, motorje in parne stroje, po-cinkane brzoparilnike, dvoredne koruzne sejalne stroje, plečke za okopavanje in osipavanje ter mlečne posameznike. Oskrbim slamo-rezne nože ter popravilo strojev. Dajem točno pojasnila. Postrežba solidna. Ivan Hajny, Maribor, Aleksandrova cesta 45, nasproti gl. kolodvoru. 8 148

Učenea sprejme Jakob Udrih, kolaz, Sv. Peter v Sav. dol. 487

Kuharica in dekla se prejmete v neko kuhinjo na Sp. Stajerskem. Naslov v upravi lista. 466

Oskrbnik vešč v vseh pa-nogah gospo-darstva, ki ima zelo spretno šeno za kuhinjo in gospodinjstvo, za svitajerejo in perutinarstvo, išče službe do 1. julija t.l. Ponudbe na L. Sager, posredovalnica za službe v Celju. 454

Mlad trgovski pomočnik, se sprejme na skladišče jafe pri tvrdki Ed. Sappana, Pristava. 2-2 488

Služkinja se išče, ki zna dobro kuhati in razume vso gospodarstvo. Me-sečna plača 200 K in par derljev. Nastop takoj. Res pridna se naj oglasi po "slovenski" na upravo lista. 2-2 489

Kontoristinja, zmogla, perfektno slovenske in nemške stonografije in stroje-pisne se takoj sprejme v trgovsko pi-sarno. Ponudbe na poštni predal 44 Celje. 8-2 410

Delavka, poštna in prid-robna plačila in popolna o krbi sprejme pri oskrbniku Starm-borg, Leitersberg pri Mariboru. R. Ogrizek. 8-8 421

Viničar, poštna in prid-robna plačila in popolna o krbi sprejme pri oskrbniku Starm-borg, Leitersberg pri Mariboru. R. Ogrizek. 8-8 421

Gospodinj iščem na le-želo. Ponud-be pod "slovenski" na upravo. 8-2 417

Deklo, bolj priletno, ki je sposobna za domača dela in ki zna nekoliko kuhati, sprejme trgovina Vračko, St. Ilj v Slov. gor. 8-2 424

Mlin na Loki poprej Rengo pri Ptuj
melje in izmenjava vse vrste žita. Mlin je na novo popravljen, ter izdeluje tudi zdrob.
Kupuje vse vrste zrnja po najvišji dnevni ceni
RICHARD ORSSICH, PTUJ.

POZOR!
Velikanska prodaja!
Vselej ugodnega nakupa novega blaga v ino-zemstvu, prodajam vse v zalogi se nahajajoče blago, kakor: moško in ženske sukno, kam brike, tiskovino, belo in rjavo platno, blačevino, perilo, svilene rute itd. po izvanredno znižanih cenah. Vsakomur boče v lasno ke-rist, ako si čimpreje ogleda moje bogato za-logo, ter se bo de prepričal, da so cene mnogo nižje nego drugje. Postrežba točna! Za obilni obisk se priporoča.
A. Drofienik,
Celle, Glavni trg
886 „pri solnem“ 8-8

POZOR!
Pridobivajte naročnike

NAZNAILO.
Splošna zavarovalna družba „Jugoslavija“ je poleg že obstoječega glavnega zastopstva v Mariboru za požarno zavarovanje, ustanovila tudi še oddelok za živ-ljensko zavarovanje s posebnim glavnim zastop-stvom, istotako v Mariboru. Začasna pisarna se nahaja v Mariboru, Aleksandrova cesta 25.
Iščejo se torej stalni potovalci, kateri so že v tej stroki delovali. Plačilo po dogovoru.
„Jugoslavija“ splošna zav. družba.
Ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani. 448

MALINOVEC
sladek, dobite po pošti od 3 do 40 kg, po železnici od 20 kg naprej. Izdeluje se trojna kakovost: B po 34 K, G I po 48K, G3 po 52 K za 1 kg. Zadnji malinovec (Gs) je najbolj g st. Ljubijo ga kavarne in gostilne. Za pristnost in izborno blago jamčim zdravim in bolnim odjemalcem.

Industrija sadnih izdelkov v Selnici ob Dravi.
SODARJA
izkušenega, treznega, oženjenega ali starejšega samskega sprejme pod ugodnimi pogoji z 1. julijem 1921
pivničarstvo grofa Bombellesa, Zelendvor pri Ormožu, pošta Petrijanec, Hrvatska.

KMETJE POZOR!
izdelovanje in izmenjava najboljšega
rips olja
se je začelo v tovarni
Tomaža Krajnc,
Fram pri Račju.

VOZNI RED
veljaven od 1. junija 1921.
Maribor—Ljubljana:

P. vl.	P. vl.	M. vl.	P. vl.	P. vl.	P. vl.	M. vl.	P. vl.	P. vl.	P. vl.	
43	45	801	47	49		42	802	44/32	48	50/36
5:30	10:15	12:49	16:50	22:10	Maribor	9:59	14:05	16:56	22:17	4:44
6:10	10:52	13:51	17:30	22:50	Pragersko	9:25	13:02	16:22	21:43	4:08
6:21	11:03	14:08	17:41	23:01	Slov. Bistrica	9:11	12:42	16:08	21:30	3:55
6:37	11:19	15:04	17:57	23:17	Poljčane	9:00	12:23	15:57	21:18	3:44
7:07	11:49	15:48	18:28	23:47	Grobelno	8:23	11:21	15:20	20:41	3:07
7:38	12:20	16:32	18:59	01:18	Celje	7:58	10:45	14:55	20:17	2:43
8:57	13:13	17:46	19:54	1:20	Zidani most	7:09	9:40	14:03	19:27	1:43
10:41	14:55	20:30	21:40	3:03	Ljubljana	5:18	6:40	12:06	17:35	23:55

Maribor—Graz—Wien:

P. vl.	P. vl.	P. vl.	P. vl.	P. vl.	D. vl.	P. vl.	P. vl.	P. vl.	P. vl.	
70	70a	72	44/32	74	91. II. r.	71	73	75	77	
6:11	6:30	12:41	19:00	19:15	Maribor	1:35	7:35	13:22	14:06	26:52
6:35	6:53	13:05	19:24	19:42	St. Ilj	7:13	12:59	13:43	20:29	
6:43		13:13	20:51	19:50	Spitelfeld	1:11	12:50	13:30	20:20	
			20:19		Graz	0:21				
			6:45		Wien	19:20				

Maribor—Prevalje—Celovec:

	411/425	413/429	415		412	420/414	424/416		
	5:00	15:00	19:48	Maribor	7:31	12:25	20:45		
	5:29	15:27	20:20	Ruše	7:11	11:59	20:19		
	5:38	15:36	20:29	Fala	7:02	11:50	20:10		
	5:48	15:46	20:39	St. Lovrenc	6:53	11:41	20:01		
	6:28	16:19	21:13	Vuhred	6:26	11:15	19:35		
	7:13	16:59	21:53	Spodnji Dravograd	6:01	10:50	19:10		
	8:26	18:25	22:16	Prevalje	5:31	10:04	18:05		
				Holmec					
				Celovec					
	11:02	20:56				6:23	14:15		

Maribor—Pragersko—Kotoriba:

D. vl.	P. vl.	P. vl.	P. vl.	P. vl.	P. vl.	P. vl.	P. vl.	D. vl.
201	221	223	225		222	224	226	204
4:10	9:00	16:00	20:50	Maribor	7:19	11:06	17:39	1:21
	9:44	16:49	21:46	Pragersko	5:58	10:19	16:46	
4:54	10:27	17:24	22:24	Ptuj	5:26	9:44	16:14	0:36
5:18	11:07	18:02	23:04	Ormož	4:38	8:56	15:25	0:09
6:02	12:00	18:52	23:57	Čakovec	4:00	8:18	14:47	23:45
7:25	12:53	20:20	0:50	Kotoriba	1:32	7:00	13:20	22:58

Maribor—Zidani most—Zagreb:

	511	513	515	517		512	516	518	520
	22:10	5:30	10:15	16:50	Maribor	14:05	14:55	22:17	4:44
	4:13	8:29	14:20	19:50	Zidani most	8:32	12:01	18:52	0:30
	6:22	10:50	16:19	22:02	Zaprežič	6:21	9:57	16:46	22:26
	6:46	11:13	16:45	22:25	Zagreb	5:50	9:35	16:13	21:56

Celje—Spodnji Dravograd:

	4812	4814	4816	4818	4852		4811	4813	4815	4817	4819
	8:10	15:40	20:20			Celje	7:17	11:26	18:37	21:44	
	9:17	16:40	21:20			Paška vas	6:17	10:26	17:37	20:44	
	9:51	16:25	21:50		6:20	Velenje	5:51	10:10	17:13	20:13	
	11:18	18:34		5:20	8:02	Slovenjgradec		8:25	15:44	18:48	20:09
	11:34	19:03		5:48		Spodnji Dravograd		7:56	15:09	18:14	19:40

Slovenska Bistrica kolodvor—Slovenska Bistrica mesto:

	3201	3203	3205	3207	3209	3211		3202	3204	3206	3208	3210	3212
	6:40	9:15	11:10	14:15	16:15	18:05	Kolodvor	5:55	8:25	10:45	13:50	15:40	17:25
	6:55	9:30	11:25	14:30	16:30	18:20	Mesto	5:40	8:10	10:30	13:35	15:35	17:10

Poljčane—Konjice—Zreče:

	2301/2303	2303/2305	N 1		N 6	N 2/2302	N 4/2304
	9:18	18:02		Poljčane		6:23	14:35
	10:30	19:16	4:20	Konjice	20:07	5:27	13:40
	10:51	19:37	4:41	Zreče	19:47	4:52	11:40

Grobelno—Rogatec:

	2901	2903	2905*		2902	2904	2906*
	8:40	16:00	21:00	Grobelno	6:45	14:45	20:12
	9:50	17:10	22:02	Rogaška Slatina	5:39	13:39	19:09
	10:03	17:23	22:15	Rogatec	5:10	13:10	18:50

POZOR!
Vsakovrstni poljedeljski stroji, mirovna roba, dospeli od prvovrstnih čehoslovških in avstrijskih tovar-ov. Posebno priporočam k nakupu:
vitlo, vsakovrstne mlaticilnice, žitne čistilne mlize, trijerje ali žitne od-biralnice, slamoroznice, sadne in grozdne mlize, drobilne mlize, travniške in njivne brane, gnojnične črpalke, vodovodne cevi, motorje in parne stroje, pocinkane brzoparilnike, dvoredne koruzne sejalne stroje, plečke za okopavanje in osipavanje ter mlečne posameznike. Oskrbim slamo-rezne nože ter popravila strojev. Dajem točno pojasnila. Postrežba solidna.
IVAN HAJNY, Maribor, Aleksandrova cesta 45, naspr. gl. kol.